

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. OKTOOBRI ELAS SAKU VALLAS **12 208** INIMEST

Saku vald tunnustas
haridustöötajaid

Lk 2

Tähistati eakate päeva
ja peeti meeles tublimaid

Lk 3

On suur rõõm tervitada
valla värskeid kolmikuid
ja nende peret

Lk 14

Vesi, kanalisatsioon ja
kaugküte Saku vallas –
kuhu liigume?

Lk 10

Saku Valla Noortekeskus
ootab kõiki noori

Lk 16

Saku vald tunnustas haridustöötajaid

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Õpetajate päeva tänuüritusel anti Saku valla tänukiri haridustöötajatele, kes on pühendunud õpetanud meie lapsi, loonud hooliva ja inspireeriva õpikeskkonna ning toetanud kogukonda suure südamega.

SAKU VALLA TÄNUKIRJA PÄLVISID

SAKU LASTEAED PÄIKESEKILD

Eve Veevel – laste silmaringi avardavate ja õppetööd rikastavate ettevõtmiste elluviimise eest.

Ruth Ööpik – laste silmaringi avardavate ja õppetööd rikastavate ettevõtmiste elluviimise eest.

Moonika Väkrum – muukeelsete laste toetamise ning tervist ja õppetööd rikastavate algatuste eest.

Margot Kaselaan – väärtuspõhise kasvatus, loova ja liikumist soodustava õpikeskkonna ning hea koostöö eest lastevanematega.

Triin Treiberk – hooliva ja laste arengut soodustava keskkonna loomise ning kolleegide toetamise eest.

Liis Vast – lapsest lähtuva ja toetava õpi- ja kasvukeskkonna loomise eest.

SAKU LASTEAED TERAKE

Kaisa Vähi – eduka koostöö ja ühtekuuluvustunde loomise eest koostöös lapsevanemate ning kolleegidega.

Merilin Võhma – turvalise, koostöise ja toetava keskkonna loomise eest Vahtranina rühmas.

Kairit Rammo – tulemusliku projektõppe rakendamise ning toetava ja positiivse koostöö loomise eest.

Ruth Pruul – sooja ja hooliva kasvukeskkonna loomise ning lapsest lähtuva õpikäsitluse rakendamise eest.

Marlen Noorkõiv – toetava ja arendava keskkonna loomise eest erivajadustega lastele.

KAJAMAA KOOL

Merit Uduvalu – oskusliku ja pühendunud juhtimise ning hoolivuse eest Kajamaa Kooli kolimise korraldamisel.

Märilin Joosing – pühendunud ja tulemusliku töö eest haridustehnoloogina ning toetava koostöö loomise eest.

Marika Rohtsaar – hooliva ja sihikindla muusikaõpetaja töö eest, mis muudab iga ettevõtmise eriliseks ja tähenduslikuks.

KURTNA KOOL

Kaisa Arusaar – suure ja südamega tehtud töö eest lasteaias.

Kairi Nõukas – Rohelise Kooli programmi käivitamise ja pühendunud töö eest õpetajana.

Anna Lutter – olulise panuse eest kooli arendamisel ja 35. sünnipäeva korraldamisel.

SAKU GÜMNAASIUM

Keit Fomotskin – pühendunud ja innovaatilise juhtimise ning õppehoonete kolimisprotsessi sujuvaks muutmise eest.

Kea Kulbin – panuse eest õpilaste õpitee toetamisel ja turvalise koolikeskkonna kujundamisel.

Raigo Loide – gümnaasistide ajaloohuvi toetamise, ainekavade uuendamise ja õpilaste juhendamise eest aineolümpiaadidel.

Inga Eglit – panuse eest õpilaste õpitee toetamisel.

Julija Kuldvée – hariduslike erivajadustega õpilaste toetamise ja turvalise koolikeskkonna kujundamise eest.

Katrin Sepp – silmapaistva ja tulemusliku töö eest majandusjuhina kahe õppehoone kolimisel ja kooliaasta ettevalmistamisel ning panuse eest spordikompleksi TÄPP ehitusprotsessi.

Kaspar Kiltmaa – tulemusliku töö eest IT-juhina kooli kolimisel ning TÄPP-kompleksi IT-lahenduste kavandamisel ja elluviimisel.

Edlin Ukkivi – panuse eest õpilaste matemaatikahuvi toetamisel ja teadusvõistluse „Rakett Juunior“ võistkonna eduka juhendamise eest.

Maarja Kändmaa – õpilaste õpitee pühendunud toetamise ja õpetajate professionaalsesse arengusse panustamise eest.

Anett Kallion – kooliolümpia haridusprogrammi ettevalmistamise ja kooridioneerimise ning kooliolümpia korraldamise eest.

SAKU MUUSIKAKOOL

Inga Arro – pühendunud töö ning kooli ja valla väarika esindamise eest klaveriõpilaste konkurssidel.

Arvi Miido – puhkpillimuusika propageerimise ja suurepärase muusikaelamuste pakkumise eest.

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

Kelly-Margaret Perlin – Koolialguse festivali eduka korraldamise ning panuse eest Kiisa noortekeskuse tegevusse.

LAULU- JA TANTSUPEO JUHENDAJAD

Saku vald tänab kõiki juhendajaid ja abilisi, kes panustasid XXVIII laulu- ja XXI tantsupeo „Iseoma“ ettevalmistamisse ja läbiviimisse:

Inga Nurme, Diana Pöld, Killu Rikker, Illia Humeniuk, Anu Tähemaa, Arvi Miido, Kairi Koolme, Marje Kaselaid, Anastassia Igonina-Ottel, Anni Ulmas, Kersti Ulmas, Irene Gurjev, Eve Lutter, Greete Annus, Joosep Sang ja Timo Nikitin.

Foto: Annika Kubja

Tähistati eakate päeva ja peeti meeles tublimaid

1. oktoobril on rahvusvaheline eakate päev, mida tähistatakse pidulikult ka Saku vallas. Tänavu olid eakad kutsutud Kiisa Vabaajakeskusesse, et koos olla, juttu ajada ja kuulata Saku Muusikakooli andekate õpilaste südamlilku kontserti.

Tublimad tegijad pälvisid Saku valla tänukirja. On rõõm tõdeda, et vallas on palju inimesi, kes panustavad oma aega ja energiat selleks, et elu oleks parem, mitmekesisem ja huvitavam.

Saku Vallavalitsuse tänukirjad said

Jüri Soome, Aime Svänni ja Aleksandr Svänni – väga pikaajalise koostöö ja aktiivse panustamise eest pensionäride ühenduses Elukaar.

Lembit Jõelet – väga pikaajalise koostöö ja panustamise eest pensionäride ühenduse Elukaar juhatuses.

Õie Ratassepp, Marje Vetemaa ja Lea Kõrm – aktiivse koostöö ja panustamise eest pensionäride ühenduses KIKUTARO.

Marianne Õun – pikaajalise ja südamega tehtud töö eest pensionäride ühenduses KIKUTARO.

Tiiu Terri ja Aime Voogma – väga pikaajalise ja aktiivse tegevuse eest Saku Diabeetikute Seltsis.

Fotod: Annika Kubja

Vallavalitsuse korraldused

MERILIN PIIRASALU | toimetaja

16. september

- Otsustati sõlmida Viru-Nigula ja Kohila vallaga leping lapse munitsipaal-lasteaia koha maksumuse katmiseks.
- Otsustati osutada raske puudega laps-
sele suure hooldus- ja abivajadusega
lapse hoiu teenust.
- Otsustati kompenseerida raske
puudega lapsele toetava teenusena
alternatiivkommunikatsiooni õpet.
- Määrati isikule erandkorras tema lapse
õpilaskodu kulude hüvitamiseks elu-
asemekulude katmise toetus.
- Otsustati osutada perele tugiisiku-
teenust.
- Anti projekteerimistingimused abi-
hoone laiendamise ehitusprojekti
koostamiseks Tānassilma tee 20,
Tānassilma küla ning üksikelamu ja
abihoonete ehitusprojekti koosta-
miseks aadressil Kiviku, Rahula küla.
- Anti nõusolek Rahula külas asuva
katastriüksuse Ailamäe ning
Männiku külas asuva katastriüksuse
Männiku tee 114 jagamiseks.

23. september

- Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse
ruumide lahtiolekuajad.
- Eraldati sporditegevuse toetust aja-
vahemikul 01.10.2025–31.08.2026
eraisikule kahe lapse treeningu-
teks spordiklubis Lauatenniseklubi
Kalev ning spordiklubidele Keila
Võrkpallikool; Võimlemisklubi
Piruett; Tenniseklubi Alta-T;
Audentese Spordiklubi; Klubi TC
Avantage; MTÜ Urban Style; Eesti
Taekwondo Akadeemia Mit-
tulundusühing; Spordiklubi Tats;
MTÜ Tallinna Vibukool; MTÜ
Tallinna Kalevi Jalgpallikool; MTÜ
Eksperimentaalse Liikumise Keskus;
MTÜ Tsirkusestuudio Folie ja
Korvpalliklubi Sokud.
- Otsustati hüvitada raske puudega lapse
transpordikulud sõiduks kooli ja koju
õppeperioodil.
- Otsustati kompenseerida sügava
puudega lapsele toetava teenusena
tegevusteraapia osutamine.
- Anti projekteerimistingimused elektri-
paigaldise ehitusprojekti koostamiseks
aadressil Kople, Tānassilma küla.

- Määrati Saku vallas kohalikele tee-
dele rajatavatele bussipeatustele järg-
mised nimed: „Männiliiva“, Kullipesa
tee, Tammemäe küla; „Nurmiko tee“,
Nurme tn Saku; „Männituka tee“,
Nurme tn Saku ja „Nurme tee“,
Nurme tn Saku.

30. september

- Anti projekteerimistingimused
Männituka haljaku tee põhiprojekti
koostamiseks koos tee drenaaži raja-
misega.
- Tunnistati avalik enampakkumine
edukaks Saku alevik, Pargi tn 29–11
ja Tõdva küla, Kaare tee 9–8 korteri-
omandite osas ning nurjunuks Saku
alevik, Uusmäe tn 10–5 ning Kurtna
küla, Kurtna tee 42–6 korteri-
omandite osas. Otsustati viia läbi kor-
dud enampakkumine elektrooniliselt
Osta.ee portaalis.
- Kinnitati Saku Muusikakooli hoole-
kogu koosseis.
- Määrati kahele abivajavale vanadus-
pensionärile muudel põhjendatud
juhtumitel makstav toetus küttepuude
ostu toetuseks.
- Anti projekteerimistingimused
olemasoleva hoone ümberehitamise
ja laiendamise ehitusprojekti koosta-
miseks aadressil Väikevõidu, Üksnurme
küla; abihoone ehitusprojekti koosta-
miseks aadressil Toomakalda, Tānas-
silma küla ning üksikelamu ehitus-
projekti koostamiseks Sprindi põik 30,
Roobuka küla.

7. oktoober

- Kinnitati Saku Vallaraamatukogu
koosseis tagasiulatuvalt alates
01.07.2025, kokku 8,1 ametikohta.
- Kinnitati Saku Valla Spordikeskuse
koosseis tagasiulatuvalt alates
01.09.2025, kokku 14 ametikohta.
- Määrati abivajavale isikule muudel
põhjendatud juhtumitel makstav
toetus lasteaia toiduraha- ja kohatasu
võlgnevuse katteks ning lasteaia koha-
tasu kulude katteks.
- Anti projekteerimistingimused aia-
maja laiendamise ehitusprojekti koos-
tamiseks Lõuna tn 2, Kiisa alevik.
- Otsustati omandada vara tasuta

omandamise teel eraomandis olev
transpordimaa kinnistu asukohaga
Loojangu tee, Kirdalu küla.

- Otsustati esitada Keskkonnaametile
arvamus Männiku IX liivakarjääri
kaevandamisloa taotluse kesk-
konnamõju hindamise eelhindangu
eelnõule.
- Saadi ülevaade septembris väljastatud
ehitus- ja kasutuslubadest, kokku anti
18 kasutusluba ja 9 ehitusluba.

14. oktoober

- Kinnitati Saku Lasteaia Päikesekild
töötajate koosseis, kokku 76,8 ameti-
kohta.
- Kinnitati Saku Lasteaed Terake tööta-
jate koosseis, kokku 67,2 ametikohta.
- Kinnitati Saku Gümnaasiumi hoole-
kogu koosseis.
- Anti KJ Konsultatsioonid OÜ-le
tasuta kasutada Saku Gümnaasiumi
kunstiklass perioodil 01.01.2026–
30.06.2026 reedeti kell 8–19.
- Anti projekteerimistingimused üksik-
elamu ja abihoonete ehitusprojekti
koostamiseks aadressidel Helle, Tagadi
küla; Siiri, Tagadi küla ja Markuse,
Jälgimäe küla ning aiamaja üksik-
elamuks laiendamise ehitusprojekti
koostamiseks Soonurme tee 22,
Roobuka küla.
- Anti nõusolek Tānassilma külas asu-
vate katastriüksuste Kople ja Rahu
vahelise piiri muutmiseks.

23. september, Saku Maja üldkoosolek

- Otsustati vähendada Saku Maja
aktsiakapitali 420 000 euro võrra.
Uueks aktsiakapitali suuruseks on
5 954 200 eurot.

Kõikide vallavalitsuse
korraldustega saab tutvuda
veebilehel
[www.sakuvald.ee/
dokumendiregister1](http://www.sakuvald.ee/dokumendiregister1)

Vallavolikogu

18. septembri volikogu istungil osales 21 liiget.

- Anti luba AS Saku Maja aktsiakapitali vähendamiseks ja hoonestusõiguse lõpetamiseks seoses Juubelitamme tee 6 hoone üleandmisega vallale.

- Otsustati mitte nõustuda AS-ile Tariston Tõdva liivakarjääri keskkonnamisega.
- Tunnistati osaliselt kehtetuks Saustinõmme küla Põllu kinnistu detailplaneering ehitisealuse pinna osas, Saustinõmme küla Põllu elamukvartali osa detailplaneering osaliselt kehtetuks

- kahepereelamu kruntide ehitisealuse pinna osas ja Saku aleviku Pähklimäe kinnistu detailplaneering ehitisealuse pinna ja täisehituse protsendi osas.
- Nimetati Saku vallavolikogu valimiste läbiviimiseks jaoskonnakomisjonide esimehed, liikmed ja asendusliikmed.

DETAILPLANEERINGUD

Saku Vallavolikogu 18.09.2025. a otsusega nr 34 tunnistati osaliselt kehtetuks Saku valla **Saustinõmme küla Põllu kinnistu detailplaneering (DP)** elamukruntide ehitisealuse pinna osas.

DP osalise kehtetuks tunnistamise eesmärk on ehitisealuse pinna suurendamine vastavalt Saku valla üldplaneeringule, mille kohaselt üksik-elamu krundi suurim lubatud täisehituse protsent kinnistu pindalast on 20%.

DP osaliselt kehtetuks tunnistamisega ei riivata ülemäära kolmandate isikute õigusi ega takistata DP terviklahenduse elluviimist ning see ei too kaasa majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi mõjusid ega mõjusid looduseskeskkonnale.

Saku Vallavolikogu 18.09.2025. a otsusega nr 35 tunnistati osaliselt kehtetuks Saku valla **Saustinõmme küla Põllu elamukvartali osa detailplaneering (DP)** kahepereelamu kruntide ehitisealuse pinna osas.

DP osalise kehtetuks tunnistamise eesmärk on ehitisealuse pinna suurendamine vastavalt Saku valla üldplaneeringule, mille kohaselt üksik- ja kaksikelamu krundi suurim lubatud täisehituse protsent kinnistu pindalast on 20%.

DP osaliselt kehtetuks tunnistamisega ei riivata ülemäära kolmandate isikute õigusi ega takistata DP terviklahenduse elluviimist ning see ei too kaasa majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi mõjusid ega mõjusid looduseskeskkonnale.

Saku Vallavolikogu 18.09.2025. a otsusega nr 36 tunnistati osaliselt kehtetuks Saku valla **Saku aleviku Pähklimäe kinnistu detailplaneering (DP)** ehitisealuse pinna ja täisehituse protsendi osas.

DP osalise kehtetuks tunnistamise eesmärk on ehitisealuse pinna suurendamine vastavalt Saku valla üldplaneeringule, mille kohaselt üksikelamukrundi suurim lubatud täisehituse protsent kinnistu pindalast on 20%.

DP osaliselt kehtetuks tunnistamisega ei riivata ülemäära kolmandate isikute õigusi ega takistata DP terviklahenduse elluviimist ning see ei too kaasa majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi mõjusid ega mõjusid looduseskeskkonnale.

Ajavahemikul **10.11.–24.11.2025** on avalikul väljapanekul Saku valla Männiku küla **Tooma tee 42 maaüksuse ja lähiala detailplaneering (DP)**.

DP võeti vastu Saku Vallavalitsuse 16.09.2025. a korraldusega nr 507.

DP ala koosneb Tooma tee 42 maaüksusest ja lähialast. Planeeringuala suurus on ca 1,9 ha.

Planeeringuga määratakse ehitusõigus ja tingimused Tooma tee 42 katastriüksuse hoonestamiseks. Krundi täisehituse protsent on kuni 40% ja lubatud on kuni 4 äri- ja tootmishoonet suurima lubatud kõrgusega 14 m. Lisaks antakse detailplaneeringuga tehnovõrkude ja rajatiste, heakorrasstatuse, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtteline lahendus.

DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga. DP elluviimisega ei avaldata

olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiehitisealuse pinna osas ja Saku aleviku Pähklimäe kinnistu detailplaneering ehitisealuse pinna ja täisehituse protsendi osas.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust.

Saku Vallavalitsuse 14.10.2025. a korraldusega nr 560 kehtestati Saku valla Roobuka küla **Sprindi tee 3 maaüksuse ja lähiala detailplaneering (DP)**.

DP-ga jaotatakse maatulundusmaa sihtotstarbega Sprindi tee 3 maaüksus 9 elamumaa, 2 transpordimaa ja 1 üldkasutatava maa krundiks. Elamukruntidele määratakse ehitusõigus kuni 9 m kõrguste üksik- ja paariselamute ning kuni 6 m kõrguste abihoonete ehitamiseks. Kruntide täisehituse protsendiks on kuni 20% krundi pindalast. Kavandatakse ka transpordimaa krundid üldplaneeringu kohase kergliiklustee ning planeeritud juurdepääsutee tarbeks ning üldkasutatava maa krunt avaliku ruumi (st mänguväljaku, jalgteed ja haljastuse) tarbeks.

DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiehitisealuse pinna osas ja Saku aleviku Pähklimäe kinnistu detailplaneering ehitisealuse pinna ja täisehituse protsendi osas.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda geoinfosüsteemis EVALD, Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitamme tee 15, Saku alevik).

AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul detailplaneeringu tingimuste täpsustamiseks **Kuldre tee 13 (71801:001:0493) kinnistul Männiku külas Saku vallas.**

Tegemist on Saku Vallavalitsuse 02.09.2003 korraldusega nr 936 kehtestatud Männiku tuletõrjedepoo ja Liivaku 8 kinnistute detailplaneeringu krundiga pos 01. Projekteerimistingimustega täpsustatakse hoonestusala tingimusi ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punkti 2 alusel. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **24.10.2025** kuni **07.11.2025** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammete tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid. www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul elamu laiendamise ja abihoone püstitamise ning uue sisseõidutee ehitusprojekti koostamiseks **Tooma tee 11 (71801:001:0021) kinnistul Männiku külas Saku vallas.**

Tegemist on Saku Vallavolikogu 11.03.1999 otsusega nr 17 kehtestatud Tooma tee 11 detailplaneeringu krundiga.

Projekteerimistingimustega täpsustatakse hoonestusala tingimusi; arhitektuurilisi, ehituslikke või kujunduslikke

tingimusi ning haljastuse, heakorra või liikluskorralduse põhimõtteid ehitusseadustiku § 27 lõike 4 punktide 2, 4 ning 7 alusel. Ehitusseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **24.10.2025** kuni **07.11.2025** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammete tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine

Mittetulundusliku tegevuse toetusfondi toetused

HELE-MALL KINK | arendusspetsialist

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondi teisest taotlusvoorst toetati järgmisi projekte.

Toetuse saaja	Projekti nimi	Toetus eurodes
SPORDIVALDKOND		
MTÜ Tantsukool Danceland	ETSÜ Karikavõistluste Saku etapp	3 000
MTÜ Saku Korvpalliklubi	Saku KK noortevõistkondade osalemine Eesti meistrivõistlustel ja karikavõistlustel	2 900
Saue Taekwondoklubi	Saku Taekwondo Open 2026	3 000
Spordiklubi Saku Petanque	Petangi sisekuulide soetamine	1 566
Eesti Softpalli Baseball5 Liit MTÜ	Baseball5 Baltic Open 2025 meistrivõistlused	790
Eesti Softpalli Baseball5 Liit MTÜ	2025 Baseball5 Euroopa Meistrivõistlustel osalemine	3 000
MTÜ Urban Style	Ühepäevane spordi ja tantsu linnalaager	1 460
KULTUURIVALDKOND		
MTÜ Kasemetsa Küla	MTÜ Kasemetsa Küla 5. juubel	1 500
MTÜ Maroko Kultuuriselts	Maroko kultuuripäev	2 707
MUU TEGEVUSVALDKOND		
MTÜ Tugi ja Tegu	Düsleksia simulatsioon	720
Metsaveere Külaselts	Saustinõmme küla laste mänguväljaku hooldamine ja renoveerimine	2 700

Saku valla 2025. aasta mittetulundusliku tegevuse toetusfondist toetati järgmisi sportlasi.

Toetuse saaja	Spordiala	Toetus eurodes
ÜKSIKISIKU TOETUS		
Jakob Viiraja	jalgpall	484
Joosep Jõendi	jalgpall	510
Mattias Jõendi	jalgpall	276
Rihard Leinsalu	jetisport	1 000
Ott Karl Kopel	petank	640
Mirell Lohk ja Anni Annus	võrkpall	810

RB TÖÖDEGA SEOTUD TEEKAHJUSTUSED: OPERATIIVINFO OTSE EHITAJALE

Rail Baltica (RB) ehitusega seoses on Saku Vallavalitsusele tulnud mitmeid teavitusi teekatte mustamisest ning vedudest tingitud ohtlikest olukordadest.

Et tagada kiire ja tõhus reageerimine, palume edaspidi kõik teated RB ehitustegevusest tingitud teekatte kahjustustest ja ohtudest Saku vallas edastada otse RB objektijuhtidele.

Kontakt: Reigo Tepner (Harjumaa IV Rail Baltica trassi objektijuht), tel 525 7480, reigo.tepner@grk.ee.

RB vedajad ja järelevalve vastutavad vedudeks kasutatavate teede korrashoiu ja puhtuse eest. Kui teele satuvad kivid, muld, kruus või muu materjal, on ehitajatel kohustus teed operatiivselt puhastada ja tagada liiklusohutus.

Sügisene aiajäätmete tasuta vastuvõtt Saku jäätmejaamas

MERILI RING | keskkonnakaitse inspektor

29. oktoobrist kuni 9. novembrini võtab Saku jäätmejaam valla elanikelt vastu piiramatul koguses aia- ja haljastu-jäätmeid.

Aia- ja haljastujääde on taimede jäägid, lehed, rohi, okkad ja peenemad oksad. Jämedamad ja pikemad oksad saab samuti jäätmejaamas tasuta ära anda, kuid suuremad kogused (üle 2 m³) palume viia Männiku külas asuvale SLG Energy OÜ platsile, kus jäätmete üleandmine on samuti tasuta.

Kogumiskampaania väliselt võetakse aia- ja haljastujäätmeid tasuta vastu kuni 0,6 m³ (600 liitrit) kahe nädala jooksul. Kui jäätmeid tuuakse kahe nädala jooksul üle 0,6 m³, siis tuleb nende eest tasuda 3,6 eurot/m³.

Aia- ja haljastujäätmete põletamine

ning võõrale kinnistule ladestamine on Saku valla territooriumil keelatud.

Saku jäätmejaam asub Saku alevikus Tiigi tn 15.

E-T SULETUD

K-R 12–19

L-P 11–18

30. oktoobril toimub ettevõtluspäev Saku mõisas

Saku Sõnumid

Käesoleval aastal toimub ettevõtluspäev koostöös Saku Touriga nelja valla – Saku, Kiili, Saue ja Harku – ettevõtetele.

Põhiteemadeks on küberturvalisus ja kontaktide loomine.

Küberturvalisusest teevad ülevaate rahvusvaheliste kogemustega eksperdid Tõnu Tammer ja Martin Miller. Nad räägivad viimase aja enamlevinud rünnetest Eesti ettevõtete ja eraisikute suunas. Toovad näiteid päriselust ja annavad nõu, kuidas end kaitsta. Jutuks tuleb, mida tähendab baasturvalisus, sotsiaalmeedia, raamatupidamine,

tehisintellekt ja pilveteenus infoturbe kontekstis.

Teise ettekande teeb Madis Puhm, kes on kogenud juht, mentor ja meeskondade arendaja ning aitab luua toimivaid, tulemuslikke ning koostööst innustunud tiime. Tema räägib, kuidas kaardistada, kes me ettevõtteks oleme ja millega tegeleme ning kuidas luua kontakte, millest võivad kasvada uued koostöövõimalused.

Üritus toimub Saku mõisas. Osalus-tasu on 35 eurot ja sisaldab lõunat. Üritusele saab valla veebilehel registree-ruda kuni 27. oktoobrini.

Saku Vallavolikogu valimistest

13.–19. oktoobrini toimusid üle Eesti kohaliku omavalitsuse volikogude valimised. Oktoobri Saku Sõnumite trüki mineku ajaks ei olnud valimised veel lõppenud.

Saku vallavolikogu valimiste tule-mused leiame valla kodulehelt ning pikem ülevaade tulemustest ja uuest volikogu koosseisust ilmub novembri Saku Sõnumites.

Saku Maja hoiatab petukõnede eest

Saku Sõnumid

AS Saku Maja hoiatab petukõnede eest, kus kurjategijad esitavad end ettevõtte töötajadena ja väidavad, et toimub elektriarvestite vahetus. Tegemist on petukõnega, Saku Maja ei tee praegu plaanilisi elektriarvestite vahetusi.

Saku Maja ega nende partneri Elektrof OÜ töötajad ei küsi kunagi kliendi isikuandmeid (nt isikukoodi, PIN-koode, aadressi, e-posti, raha ega digiallkirja). Saku Maja teab oma klientide aadressi, kontakte ja võrgulepingu omanikku. Muid andmeid oma tööde teostamiseks ei vajata. Arvestivahetus on kliendile tasuta, kui see ei ole tema enda tellitud töö.

Kui saabub kahtlane kõne, ärge jagage isikuandmeid, ärge leppige midagi kokku ega kinnitage midagi. Võimalusel fikseerige telefoninumber ja teatage juhtumist politseile numbril 112.

Hetkel teostab Saku Maja vaid vee-arvestite ja soojusarvestite vahetusi, mille puhul helistatakse alati eesti keeles, küsitakse vaid sobivat aega ning töötaja saabub AS Saku Maja logoga autoga. Kui tekib kahtlus, kas kõne on ehtne, saab seda kontrollida Saku Maja üldnumbril 672 9180.

ETTEVÕTLUSPÄEV

SAKU VALLAS

Kaasrahasutanud
Euroopa Liit

30. OKTOOBRI KELL 9.00 SAKU, KIILI, SAUE, HARKU VALLA ETTEVÕTETELE SAKU MÕISAS (JUUBELITAMMEDE TEE 4, SAKU)

Tervitussõnad

Marti Rehema
Saku vallavanem

Küberturvalisus
ettevõtte

Tõnu Tammer
Rahvusvahelise kogemusega
küberturvalisuse ja IT ekspert.
Eesti Raudtee IT-juht

Küberturvalisus
ettevõtte

Martin Indrek Miller
Rahvusvahelise avaliku- ja erasektori
kogemusega infoturbe ja IT ekspert.
Self Cybersecurity asutaja ja konsultant

Iga kontakt ja kohtumine
on võimalus koostööks

Madis Puhm
TIIMWERK tiimikoolitus. Superviisor,
coach, betiini meeskonnarollide
konsultant, organisatsiooni
konfliktivahendaja

Päeva juhib

Taivo Puuorg
Avantirent OÜ
asutaja ja
juhataja

Tule ja naera koos
minuga

Kait Kall
näitleja

Kooliprojekt „Terve tervis“ algas näitusega Saku Gümnaasiumis

Saku Sõnumid

Tervisemuuseumi ja Rimi Eesti koostööprojekt „Terve tervis“ alustas 8. oktoobril teist hooaega. Selle abil viiakse teadmised tervislikust eluviisist rohkem kui 13 000 õpilaseni.

Projekti käigus valmis eelmisel õppeaastal rändnäitus „Terve tervis. Söö. Liigu. Suhtle. Puhka.“, mis rändab ka sel aastal mööda Eestit, jõudes 14 kooli ja pea kõigisse Eesti maakondadesse.

Paljukiidetud näitus räägib noortele omases keeles, kuidas tervislikumalt elada ja mitmekesiselt toituda. See annab ülevaate, mis mõjutab inimese heaolu – planeeti ja inimest toetavast tervislikust toitumisest ning soolebakterite hoidmisest

kuni aju terviseni. Samuti saab teadmisi sotsiaalmeedia mõjust, kunstlikest magusainetest, energiajookidest ja ületöödeldud toitudest.

Näitus alustas oktoobris Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas ja jääb avatuks 14. novembrini. Näitust täiendavad mahukas haridusprogramm ja tunnimaterjalid, teemasid laiendab Tagasi Kooli e-tundide sari.

Lisaks näitusele saavad Tallinna ja Harjumaa koolid ka sel õppeaastal tänu Rimi toetusele külastada Tervisemuuseumis tasuta muuseumitundi. Tasuta muuseumitunnis saab osaleda 150 klassi.

Vaimse tervise teenus Saku vallas

Eike Hunt | sotsiaalhoolekandeteenistuse juht

Käesoleva aasta septembrist on Saku valla elanikel võimalik Saku Vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistuse vahendusel saada vaimse tervise teenust. Vaimse tervise teenuse eesmärk on toetada ja parandada mitmekülge abivajadusega isiku või perekonna psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist.

Vaimse tervise teenusteks on psühholoogiline nõustamine, pere-teraapia, loovteraapia (muusika-, kunsti-, liikumisteraapia), leina- ja kriisinõustamine (sh laste leinalaager), hingehoid, kogemusnõustamine, grupp-nõustamine ja muud vajaduspõhised psühhosotsiaalsed abimeetmed.

Teenuse mahuks aastast on ühe isiku kohta kuni viis seanssi, pere nõustamise puhul kuni viis seanssi pere kohta. Põhjendatud vajadusel võib vallavalitsus seansside arvu suurendada. Kuni viis teenuse seanssi aastast ning leina- ja kriisinõustamine (sh laste leinalaager) on abivajajale tasuta.

Teenusele suunamise eelduseks on sotsiaalhoolekandeteenistuse spetsialisti poolt hinnatud isiku või pere abivajadus.

Kui sa tunned, et vajad vaimse tervise tuge või sind on tabanud ootamatu kriis või kaotus, millega toimetulekuks vajad psühholoogilist abi, siis võta ühendust Saku Vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistusega: eike.hunt@sakuvald.ee või 671 2445.

Oma lähedast hooldavad inimesed on oodatud koolitustele

KAIRIIN NUUDI | projektijuht

Koolitused aitavad leida praktilisi võtteid, tuge ja uusi teadmisi, mis teevad igapäevase hooldamise kergemaks ning hoiavad hooldaja enda tervist.

29. oktoober – „Igapäevased hooldusvõtted ja praktilised oskused“

Käsitletakse ennast säästvat hooldamist, lamatiste ennetamist ja abivahendite kasutamist ning kodu kohandamist.

Koolituse viivad läbi tegevusterapeutid Liia Tretjakova ja Liis Kroonmäe.

26. november – „Kuidas hooldada lähedast nii, et ise läbi ei põleks?“

Tähelepanu all on hooldaja vaimne heaolu, emotsioonidega toimetulek, stressi vähendamine ja hoolduskoormuse jagamine.

Koolituse viib läbi Piret Purdelo-Tomingas, Dementsuse Kompetentsikeskuse juht.

10. detsember – „Toimetulek keerulise käitumise ja emotsioonidega“

Käsitletakse suhtlemist ja toimetulekut keerulistes olukordades, jõuvarude taastamist ning dementsusega inimese toetamise võimalusi.

Koolituse viivad läbi tegevusterapeutid Liia Tretjakova ja Liis Kroonmäe.

Koolitused toimuvad Saku Päevakeskuses õhtuti kell 17.30–20.00.

Lisainfo ja registreerimine:
Kairiin Nuudi – tel 5444 0105,
kairiin.nuudi@sakuvald.ee

Koolitusi kaasrahastab Euroopa Liit projekti „Sotsiaalteenuste arendamine Saku vallas“ raames.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Tervislikum toit lasteaias ja koolis uute reeglite järgi

MERILIN PIIRSAHU | toimetaja

Alates 1. septembrist hakkas kehtima uus Vabariigi Valitsuse määrus „Nõuded laste toitlustamisele haridusasutustes, sotsiaalteenuse osutamisel ning püsi- ja projektilaagris“.

Määruse nõuded on kohustuslikud laste- ja haridusasutuste pidajale. Määruse nõuete täitmise üle teeb järelevalvet terviseamet.

Olulisemad muudatused võrreldes vana määrusega on nõuete esitamine toidugruppide kaupa, taimset päritolu toidu osakaalu suurendamine ning lisatud suhkrute ja soola sisalduse piiramine.

Kui varem tuli kokal järgida keerukaid vitamiinide ja mineraalainete arvutusi, siis nüüd on reeglid teised. Uus määrus ütleb selgelt, milliseid toiduaineid ja kui sageli tuleb lastele pakkuda.

Miks seda vaja on

Uute reeglite eesmärk ei ole kokkuvõtte, vaid laste tervis. Lasteaed ja kool aitavad kujundada toitumisharjumusi. Regulaarne köögiviljade, kala ja puuviljade söömine ning magusa piiramine aitab kaasa laste arengule, õppimisvõimele ja pikemaajalisele tervisele.

Mida see tähendab

Kõige suurem muudatus seisneb selles, et menüü koostamine on täpsem

ja kindlamalt paigas. Kokad peavad jälgima, et:

- kala oleks koolimenüüs vähemalt kord nädalas ja kahe nädala jooksul kokku vähemalt 120 grammi lapse kohta, lasteaias vähemalt 100 grammi;
- linnuliha toite pakutakse koolis vähemalt üks kord nädalas, lasteaias vähemalt kaks korda nädalas;
- punasest lihast (sea-, veise- või lambaliha) toite pakutakse kahe nädala jooksul koolis 100–200 grammi lapse kohta, lasteaias 150–200 grammi lapse kohta;
- töödeldud lihatoite (viinerid, sardellid) võib pakkuda kõige rohkem kord kuus.

Suhkru ja magusa piirid

Magusa osas on seatud väga täpsed piirid. Koolilõuna valmistamisel võib lisatud suhkrut olla keskmiselt kuni 5 grammi päevas lapse kohta, arvestatuna kahe nädala lõikes. Lasteaia ei tohi toidu valmistamisel lisatud suhkrut kogus kahe nädala keskmisena ületada alla 3-aastaste puhul 5 grammi ning üle 3-aastaste puhul 10 grammi päeva kohta. Lisaks on eraldi sätestatud, et suhkrurikkaid hoidiseid – näiteks moosi – võib pakkuda ainult piiratud koguses, kuni 20 grammi nädalas. Magusaineid sisaldavaid toite (nt aspartaamiga magustatud jogurtid) koolides ja lasteaedades enam ei pakuta.

Köögiljad ja puuviljad

Oluline muudatus on köögiviljade ja puuviljade osas. Koolilõunal peab iga päev olema vähemalt 120 g köögivilju ning lisaks puuvilju või marju vähemalt 70 g kahe nädala keskmisena. Värskeid puuvilju pakutakse vähemalt kolm korda nädalas. Kuni 3-aastaste laste puhul tuleb puuvilju ja marju pakkuda vähemalt 50 grammi, üle 3-aastastele lastele vähemalt 100 grammi.

Soovituslik on see, et köögivilju pakutakse pigem eraldi – mitte ainult segasalatina, vaid nii, et laps näeb ja õpib tundma mitmesuguseid vilju. See aitab harjuda erinevate maitsetega ja suurendab tõenäosust, et mõni neist ka meeldima hakkab.

Joogid ja muud piirangud

Igapäevaseks joogiks on vesi. Mahla ja veega lahjendatud mahla võib pakkuda ainult kord nädalas. Lisaks joogiveele tuleb joogiks pakkuda teed ilma lisatud suhkruta.

Joogina pakutavateks piimatoodeteks on piim, hapupiim, joogijogurt, keefir ja pett. Kahe nädala pakutav keskmine kogus koolilõunal on 150 grammi ja lasteaialaste puhul 200 grammi.

Määrusega saab lähemalt tutvuda: riigiteataja.ee

Üks näide koolilõunast.

Foto: Merilin Piirsalu

Saku valla hallatavates lasteaedades ja koolides (ning ka päevakeskuses) korraldab toitlustamist valla toitlustusteenistus. Köögid asuvad Saku Gümnaasiumi algkooli- ja põhikoolimajas, Kurtina Koolis ning Päikesekillu lasteaias. Teenistuses on 24 töötajat ja süüa pakutakse ligikaudu 2800 inimesele päevas.

Saku valla koolide nädalamenüüd on leitavad koolide kodulehtedel.

Lasteaiamenüüd on vanematele rühmades tutvumiseks välja pandud.

Vesi, kanalisatsioon ja kaugküte Saku vallas – mis seis on ja kuhu liigume?

MAIA SOKK | Saku Maja AS nõukogu liige

Saku vald kasvab ning koos sellega kasvab vajadus puhta joogivee, toimiva kanalisatsiooni ja usaldusväärse soojustusvarustuse järele. Täna katab taristu meie peamised vajadused, ent seadusandlusest ja valla arengukavadest tulenevad sihid nõuavad ning teenust vajavad kliendid ootavad järjepidevaid investeeringuid. AS Saku Maja ja valla koostöö fookus ongi selle elluviimine, kuid sama tähtis on ettevõtte üldine arendamine.

Mis seisus on meie vee- ja kanalisatsioonitaristu ja selle arengusuunad?

Tervikuna on ettevõttel ligikaudu 3200 vee- ja kanalisatsiooniteenuse klienti ning rajatud torustik on üle 526 km pikk. Taristu elukaare loomulik osa on planeerimine, rahastamine, ehitus, hooldus ja uuendused. Elutähtsa teenuse osutajana (ETO) hindame eriti kõrgelt töökindlust ja kriisivalmidust – eesmärk on hoida süsteemid töös ka keerulistes oludes.

Saku aleviku ja lähiümbruse (sh Juuliku, Tammemäe, Pähklimäe ning Kasemetsa korterelamute piirkonna ja Üksnurme küla Saku reoveekogumisalala piirkonda jäävate alade) veega varustamine toimub neljast puurkaevust, mis kõik paiknevad Saku alevikus. Viimase kümne aasta märgiline samm on Keila Jõe reoveekogumisalala (Kiisa, Kurtna, Roobuka, Metsanurme, Kasemetsa ja Üksnurme) ühisveevärgi ja kanalisatsioonivõrgu (ÜVK) eesmärgi täitumine: liitunud osakaal on 60% ehk 1410 kinnistut 2350 liitumispunktist. Samas ootavad lahendust mitmed vanemad elamupiirkonnad (nt Murumäe) ning Tõdva-Kajamaa, Kiipsu tee ja Metsanurga. Kogu Keila jõe reoveekogumisalala ühiskanaliseerimise reovesi juhitakse Saku aleviku Kannikese reoveepumpplasse ning sealt koos Saku reoveega edasi läbi Männiku peapumppla Tallinna linna ühiskanaliseerimise. Kogu piirkonna reovee puhastamine toimub Tallinnas Paljassaare reoveepuhastis. Lisaks Saku valla Keila jõe piirkonna reoveele juhitakse ka Kohila vallas Aespa alevikus ja Vilivere küla ÜVK-ga liitunud majapidamiste reovesi läbi Saku torustike Tallinna linna ühiskanaliseerimise võrku.

Keila jõe ÜVK projekt oli suur õnnestumine – toetus saadi ja töö tehti sisuliselt täies mahus. Samas on järgnevate uute võrkude rajamine mahukas investeering ja üksnes Saku Maja, valla eelarve või erapanuse toel keeruline. Toetusmeetmeid on vähe ning konkurents neile vahenditele tihe, kusjuures „iga liituja loeb“, mistõttu väiksema elanike arvuga piirkondades võibki see saada välise rahastuse saamise takistuseks.

Kõikjal ei ole mõistlik rajada väga suurt ja kallist võrku. Mõnes eraldiseisvas piirkonnas (nt Tõdva-Kajamaa) on otstarbekas planeerida lokaalne reoveepuhasti ja ühiskanaliseerimine, võttes arvesse tänast koormust ja tulevast laiendusruumi. Kajamaa Kooli kolimine on muutnud piirkonna vee- ja reovajadust ning seda tuleb uute arvutuste ja 2026. aasta KIK-taotluse koostamisel arvesse võtta.

Ka kinnisvaraarendajad, omanikud ja kogukonnad saavad jõud ühendada – sellesse protsessi saab alati kaasata Saku Maja töötajaid, kel on aastatepikkune kogemuspagas erinevatest lahendustest.

Mis innustaks kinnistuomanikke liituma?

Kui piirkond on määratud reoveekogumisalaks, tuleb ühiskanaliseerimisega liituda. Hajaasustuses on lubatud ajutised lokaalsed lahendused, kui need vastavad nõuetele ja toimub regulaarne puhastamine.

ÜVK kasutamine vähendab piirkonna reostusriski ning toetab puhta elukeskkonna hoidmist. Rikkumistest, kus kinnistul tekkinud reovesi pumbatakse või immutatakse lubamatult loodusesse, tuleb teavitada Keskkonnaametit või valla keskkonnainspektorit. Mitteteatades võime sattuda olukorda, kus rikutud

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine Saku vallas Metsanurme külas.

Foto: Saku Maja

joogivesi võib hakata ohustama meie tervist ja teha igapäevaelu paraku ebamugavaks.

Kaasaegne vee- ja kanalisatsiooni-lahendus suurendab kinnistu atraktiivsust nii müügi, ostu kui ka finantseerimise seisukohast. Vallal tasub jätkata toetusmeetmete ja paindlike makselahenduste kaalumist, et liitumine oleks jõukohane. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus on kindlasti ka mugavusteenus: vesi on kvaliteetne tänu regulaarsele kvaliteedikontrollile ja teenus toimub iseenesest.

Targem ja puhtam soojus

Ettevõtte hallata on kaks kaugküttepiirkonda – Saku ja Kurtna aleviku võrgupiirkond, katlamajasid on Sakus kaks, Kurtnas üks. Kaugküttetorused on ligikaudu 13 500 meetrit ning soojuse tootmise ja jaotamise teenusega on liitunud 144 objekti.

2025.–2026. aasta küttehooajaks on Saku Maja eestvedamisel ja KIK-i kaasrahastusega valmimas uus 2 MW hakkepuidu katel, mis suurendab Saku Maja soojuse tootmise võimsust ja loob tehnilise võimekuse hakkepuidust soojuse tootmiseks ka suvisel perioodil. Nii on soojuse tootmisel võimalik arvesse võtta seda, milline kütteviis on konkreetset ajal hetkel kõige mõistlikum soojusvajaduse ja tootmiskulude seisukohalt – kas gaas või hakkepuut.

Maagaas jääb meile vajalikuks näiteks hakkepuidu katelde remontide ajaks ning tulevikus ka uute tarbijate lisandumisel tipukoormuse katmiseks. Valmis saab ka Saku aleviku olemasoleva hakkepuidu katla remont – kütteperioodi alguseks vahetatakse katlas sees 308 suitsutoru.

Mis saab taevast alla sajavast vihmast? Ja kuhu kaob lumesulavesi?

Lisaks puhtale joogiveele saame ressursina arvestada ka vihma- ja lumesulaveega. Suveperioodil on vihm tihti õnnistuseks – aiad saavad kastetud ja loodus on tänulik, samas võib seda vett tekkida liiga palju. Seetõttu on mõistlik rajada kinnistupõhine sademeveesüsteem, et see vesi kokku koguda ja ära kasutada, näiteks kastmiseks. Kanalisatsioonisüsteem on rajatud kinnisena ehk vihma- ja lumesulaveed sinna tavaolukorras ei jõua. Kliimaministeeriumi 2023. aasta lõpus avaldatud uuringu järgi on Eesti

Lihtne kodune lahendus vihmavee kogumiseks ja aia kastmiseks.

Foto: ChatGPT

vihmavee kogumine populaarseim vee säästmise viis, seda teeb 324 vastanut 1043-st ehk 31%. Liikudes Saku alevikus ringi tasub ehk ka teada, et mitmelgi pool on rajatud sademevee ja дренаaži ära-voolu süsteemid, kusjuures see vihmavesi juhitakse kraavidesse ja Vääna jõkke.

ÜVK kava seab eesmärgiks, et sademevesi ei läheks enam reoveetorustikku, ka mitte erandlike ilmastikuolude tekki-des – selleks hakatakse vihmavett üha enam eraldi koguma ja suvel kastmiseks kasutama. Selliste süsteemide kasutuselevõtuks on võimalik ära kasutada nii varasemalt paigaldatud maa-aluseid mahuteid kui ka leida uuemaid sobivaid tooteid ning lahendusi.

Saku Maja analüüsib juba praegu kogutavate andmete põhjal sademevee mõju süsteemile nii mahulises kui ka rahalises mõttes, et leida võimalikke lekkekohti.

Reeglina on need lekkekohad tehnilised: taristu osa on amortiseerunud või saanud muul moel mehaaniliselt kahjustada. Leidub ka kinnistuomanikke, kes suunavad oma kinnistute sademe- ja дренаaživee kanalisatsiooni või pum-pavad tänavakaevudesse – olgu üheselt selge, selline tegevus pole lubatud.

Saku Maja AS arengusuunad

Lisaks põhiteenuste kindlale toimimisele oleme viimastel aastatel panustanud juhtimiskvaliteeti ja inimestesse: eesmärgipõhine juhtimine, arenguestluste

süsteem, kvaliteedijuhtimise põhimõtted, uuendatud veeb, töötajate ettepanekute elluviimine ning uus visuaalne identiteet. Samuti rakendame Eesti infoturbe standardit (E-ITS), harjutame kriisivalmidust, osaleme aktiivselt EVEL-is ning panustame valdkonnaga seotud aruteludesse. Nõukogu liikmena näen, et juhatuse hoiab fookuses nii kliente kui töötajaid: professionaalne, koostööle avatud ja muudatusteks valmis. Otsuste aluseks on omaniku poolt ettevõttele sõnastatud ootused.

Lähiaastatel investeerime peamiselt omavahenditest, suuremad projektid sõltuvad välisrahastusest (KIK, valla panus). ÜVK ja kaugkütte laiendused on võimalikud vaid koos liitujate kaasrahastusega. Peamised fookused on taristu hooldusvõimekuse kasvatamisel (tehnik, tehnoloogia, monitooring, kompetentsid), kriisivalmidust ja turvalisust tõstvatel tegevustel, kahtlemata seadustest ja normidest tulenevate nõuete täitmisel ning ÜVK laiendamisel uutesse piirkondadesse koos liitujate kaasamisega. Eesmärgid täpsustame igal aastal eelarve- ja planeerimisprotsessis, arvestades, et suuremate tööde teostamine kestab üle mitme aasta.

Kokkuvõtteks

Saku vallas on vesi, kanalisatsioon ja soojus selge prioriteet. Meie sihid on õiged: puhas joogivesi, väiksed kaod, keskkonnahoidlik reovee ärajuhtimine, taastuenergiaga põhinev soojus ja mõistlik hind tarbijale. Tehtud investeeringud on olnud vajalikud ning jätkuvad, taristu targalt hooldamine ja remont tagavad selle madalamad kogukulud.

Valla roll on tagada selged ja jõukohased liitumisvõimalused ning planeerida uuendusteks vajalik eelarve. Saku Maja viib kokkulepitud projektid ellu, arendades samal ajal organisatsiooni, kompetentse ja tehes koostööd vajalike osapooltega. Rahastus on alati väljakutse, kuid järjekindlus ja koostöö tagavad tulemuse.

Kutsun neid, kel see juba täna võimalik, liituma rajatud ÜVK võrguga, käsitlema sademe- ja lumesulamisest tekkivat vett väärtusliku ressursina ning teavitama võimalikest keskkonda mõjutavatest riskumistest – nii saame olla kindlamad, et joogivesi on jätkuvalt kvaliteetne.

Võõrnälkjate tõrjega on vaja jätkata ka sügisel

Keskkonnaamet

Kuigi sügisel ilmad on veidi jahedamad, pole veel õige aeg võõrnälkjate – hispaania teeteo ja mustpeanälkja – tõrjet lõpetada. Nälkjad toimetavad ka sügisel, kuni ilmad pole veel külmaks läinud.

Pehme ja niiske ilmaga võivad nälkjad muneda hilissügiseni. Hispaania teetigu paigutab munad väikeste kobaratena näiteks kõdukihi alla, lehe- või kompostihunnikusse, kasvuhoone serva alla. Mustpeanälkjas muneb lehtede alla, lehehunnikutesse, aga ka mulla pindmisse kihti.

Kui ilm läheb külmemaks, otsivad nälkjad varjulisi, külma eest kaitstud talvitumiskohti: näiteks komposti-, lehe- ja oksahunnikud, vihmaussikäigud või mitmesugused praod pinnases ja ehitiste servaalused.

Mida varem lumi maha sajab, lumerohkem ja pehmem on talv ning mida kauem lumikate maapinnal püsib, seda paremad tingimused on võõrnälkjatel talve üleelamiseks. Mõlemad liigid taluvad ka väikest külma (kuni -2 kraadi). Külma taluvad paremini just noored isendid ja munad. Täiskasvanud nälkjad, kes on munenud, hooaja lõpus enamasti surevad.

Soovitused sügisesteks tegevusteks:

- ♦ Korja ja surma jätkuvalt nii hispaania teetigusid kui ka mustpeanälkjaid. Kogutud isendid surma nn kiire surmamise põhimõttel, näiteks nälkja pooleks lõigates või kogutud nälkjatele keevat vett peale valades.
- ♦ Surnud nälkjad mata labidasügavusele maha või vii spetsiaalsesse konteinerisse, mis asub Saku jäätmejaamas (Tiigi tn 15, Saku alevik) jäätmejaama lahtiolekuaegadel K-R 12–19, L–P 11–18.

KONTEINERI KASUTAMISE MEELESPEA

1. Korjatud nälkjad peavad olema surnud.
2. Nälkjad tuleb asetada suletud läbipaistvasse või poolläbipaistvasse kilekotti (nt tavalisse poekotti). Musti prügikotte kasutada ei tohi. Muid plastnõusid ega klaaspurke kasutada ei tohi.

Hispaania teeteod.

Foto: Evelyn Bucht

3. Kilekoti kasutamine on kohustuslik, et vältida nälkjate levikut konteinerist välja ning vähendada lõhnahäiringut jäätmejaamas.
 4. Konteinerisse ei tohi panna muid jäätmeid! Sinna võib visata vaid kilekottidesse pandud võõrnälkjaid (ja nende mune).
 5. Konteiner on mõeldud kasutamiseks vaid Saku valla rahvastikuregistrijärgse elukohaga (sissekirjutusega) elanikele.
- ♦ Nälkjate ülevõtmine toimub isikut tõendava dokumendi alusel.
 - ♦ Kindlasti korja kokku tigude muna- kogumid ja vala keeva vee üle või suru katki. Teomunad tunned ära selle järgi, et need on valkjad, klaasjalt läbipaistvad. Edasi käitu nagu surmatud isenditega.
 - ♦ Nälkjad otsivad munemiseks ja varjumiseks niisket kohta: hoiu puhmiku- ja põõsaalused, erinevad piirded, seinääred hooldatuna; lõika koltunud püsikutevarred madalalt ära; kompostihunniku olemasolul kaeva see läbi; kontrolli perioodiliselt üle lillepotid, taimekastid, erinevad alused.
 - ♦ Abi võib olla looduslike vaenlaste aeda meelitamisel – erinevad linnud, pardid, siilid, pardid – kõik võivad süüa võõrnälkjate mune ja noori isendeid.
 - ♦ Mingil juhul ei või puulehti, õunu, taimevarsi jm aiapäätmeid viia loodusesse, kuna nii käitudes hoopis

levitaksid võõrnälkjaid edasi! Komposti aiapäätmed oma aias või kasuta kohaliku omavalitsuse poolt ette nähtud lahendusi, sh biojäätmete konteinereid.

- ♦ Peenarde ümber võib rajada liivast, kruusast, munakoortest, kohvipaksust, saepurust, tuhast kuivi või teravaid kaitseribasid – nälkjad ei taha sellisel pinnal liikuda. Selle mõju võib olla lühiajaline, mistõttu tuleks neid uuendada.
- ♦ Uusi taimi koju tuues tee neile hoolikas kontroll, istikute mullapall istuta sügavale ja tihenda mullaga, võimalusel hoiu taimepotti läbipaistvas kilekotis mitu nädalat nn karantiinis.
- ♦ Kui su aias elavad võõrnälkjad, ära jaga oma aiataimi või kompostmulda teistele ning puhasta regulaarselt oma tööriistu ja tehnikat.
- ♦ Suhtle kindlasti naabritega, et ka nemad tõrjuksid võõrnälkjaid.

Võõrnälkjaid võime levitada ka täiesti juhuslikult sõidukite ja muu tehnikaga, ka küttepudega – kõige abil, kuhu nälkjad või nende munad võivad kinnituda. Seega – alati kui leiad kasvõi ühe võõrnälkja, suure või väikese, tuleb ta kiirelt hukata!

Teata võõrnälkja leiust teokaardi vahendusel: teokaart.keskkonnaamet.ee

Kuidas võõrnälkjaid ära tunda, loe lähemalt keskkonnaameti kodulehelt.

Päästjate kutsemeisterlikkuse vabatahtlike võistluse võitis Saku meeskond

23. septembril toimunud päästeameti kutsemeisterlikkuse võistluselt viis „Eliitkomando 2025“ tiitli koju Keila meeskond. Kolmandat korda toimunud vabatahtlike võistluse võitis Saku meeskond.

„Suutsime kõikides punktides ülesandeid hästi lahendada: võitsime ühe võistluspunkti ja kahel korral jäime teiseks. Võistlusel oli oluline meeskonnatöö ja head teadmised, kuidas päästesündmusi lahendada,“ rääkis Saku Priitahtlikud Pritsimehed meeskonna nimel vabatahtlik päästja Lauri Matzen. Lisaks temale kuulusid võistkonda Veiko Aunapuu ja Andris Lokna.

Eliitkomando võistlus toimus Sisekaitseakadeemia Väike-Maarja harjutusväljakul. Päästeamet on päästetöö kutsemeisterlikkuse võistlust korraldanud juba alates aastast 2008. Järgmine võistlus toimub 2027. aastal.

Foto: Saku Priitahtlikud Pritsimehed

Kirsiõue arendus sai nurgakivi

Saku Sõnumid

Oktoobri alguses pandi nurgakivi Bonava Kirsiõue arendusele. Esimene, 32 korteriga maja valmib 2026. aasta suve lõpuks. Järgmise etapiga alustatakse 2026. aastal.

Kirsiõue asub Saku alevikus Soo tee 5, kokku on planeeritud seitse kortermaja 175 koduga. Hoovis saab olema virgestusala, väikelaste mänguväljak, pergola ja grillimisvõimalusega piknikuala.

„Kirsiõue on Bonava jaoks esimene arendus Tallinnast väljaspool. Saku on hea ja väljakujunenud elukeskkond, kus kõik on käe-jala juures,“ ütles Bonava Eesti tegevjuht Taavi Soorm.

Sümboolset hetke tähistati ajakapsli paigaldamisega, kuhu said tulevaste põlvkondade jaoks nii mälestusesemed kui ka head soovid, et Kirsiõue kodud kestaksid kaua ja looxsid õnneliku naabruskonna.

Foto: Kalev Lilleorg

Ringteeliin 199: sõiduplaani muudatused alates 27. oktoobrist

lil.ee

Septembris käivitas IIL ringtee bussi-liini 199. Kuni 15. oktoobrini koguti uue liini kohta ligi 200 ettepanekut ja kommentaari ning nende analüüsi põhjal viidi sisse muudatused. Liikumistee muudatuste tõttu nihkuvad paljude peatuste väljumisajad mõne minuti võrra hilisemaks. Lisaks on osa väljumsaegu kohandatud, et tagada õpilaste jõudmine kooli tundidealguseks.

Alates 27. oktoobrist muutub ringtee- liini 199 sõiduplaan

- ♦ Saue – Saku suunal muutub Saku sissesõidul marsruut: buss hakkab sõitma Vana-Pähklime tee kaudu ning liinile lisandub peatus Murumäe tee

- ♦ Mõlemal suunal lisandub sissesõit Kangrumetsa peatusesse (IKEA)

Suund Saue – Saku – Jüri – Mustakivi:

- ♦ Endise 8.10 asemel on uus väljumisaeg 7.50, mis võimaldab õpilastel jõuda Saku gümnaasiumisse, Rae gümnaasiumisse ja Jüri kooli tundide alguseks.

Suund Mustakivi – Jüri – Saku – Saue:

- ♦ Endise 7.00 asemel on uus väljumisaeg 6.40, mis võimaldab jõuda Saue keskusesse kella kaheksaks.
- ♦ Endise 7.40 asemel on uus väljumisaeg 7.35, mis võimaldab õpilastel jõuda Saku gümnaasiumisse tundide alguseks.

Sõiduplaane saab vaadata iil.pilet.ee

Foto: Kaspar Pokk

On suur rõõm tervitada valla värskeid kolmikuid ja nende peret

ANNIKA KUBJA | kommunikatsioonijuht

saabub korraga kolm, oli perele suur üllatus.

Everli, Keterli ja Regor sündisid 3. septembril. Kolmikute sünnikaal oli kokku 7005 grammi ning tänaseks on kõik tublisti kosunud nii nagu peab.

Pere on uue elukorraldusega kenasti kohanenud. Elu käib pisikeste söögi-aegade järgi – vahepealsed kuni kaks tundi kuluvad koristamiseks, Meritaga mängimiseks või puhkamiseks.

Suureks abiks on vanaema ja loomulikult Merita, kes esimesest hetkest peale on ödesid-venda kallistanud ja musitanud. Ta on tõeliselt tubli suur õde, kes on otsustanud kaasa aidata pisikestega toimetamisel – toob mähkmeid, viskab mustad prügisse, määrab beebidele kreemi ning viib piimapudelid pessu.

Soovime perele toredat kooskasvamist!

Kolmikute sünd on Eestis väga eriline. Statistika järgi tuleb seda ette üks kuni kolm korda aastas – 2024. aastal registreeriti üks kolmikute sünd. Tänavu juhtus väike ime Saku vallas, kui septembris sündisid kolmikud Nõgude perre.

Ema Renita ja isa Kaarel on pärit Saaremaalt. Mõlemad on kasvanud suurelapselises peres ja suurt peret sooviti ka endale. Kui kaks aastat tagasi sündis tütar Merita, siis oli kindel plaan, et talle tuleb ka mängukaaslane. Et neid

Saku valla lasterikkad 20

SVL-i juhatus

Saku valla lasterikkad on ühing, mis koondab vallas elavaid vähemalt nelja lapsega peresid. Sel aastal tähistame juba 20. sünnipäeva. Asutamisaastaks on 2005, mil Kiisal kogunes viis perekonda Saku Valla Lasterikaste Perede Ühenduseks. Üks asutajatest oli Tiia Soomer, kes vedas Lasterikkaid tublisti 15 aastat järjest. Tiia meenutas: „Esimese aasta lõpuks oli meid kokku kümme peret, järgnevatel aastatel kõikus arv kümne ja neljateistkümne vahel. Algusaegadel oli ühingus seltskond, kelle lapsed olid kõik enam-vähem ühevanused. Koostöös Kuusalu ühinguga toimus palju matku ja ühiseid vastlapäevi. Rapla ühinguga tähistasime isadepäeva Kajamaal, pidasime nõidade pidu Kurtnas ning käisime ka seikluspargis. Kaks peret osales Ungaris Euroopa suurperede kokkutulekul.“

Praegu ei ole asutajaid enam ühingus, sest lapsed kasvasid suureks.

2020. aasta sügisel valiti uus juhatus ja ühingu nimi muudeti lühemaks. Alati on järgitud reeglit, et liikmeks saavad astuda Saku vallas elavad pered, kus kasvab vähemalt neli last. Hetkel kuulub ühingusse üle 30 perekonna, kus sirgumas pea 130 last.

Kuna esmasutamine toimus mais ja

uue nimega toimetame oktoobrikuust, otsustasime juubelitepo korraldada jooksva aasta sees. 6. septembril oligi pidulik hetk. Sünnipäevapeol sai meisterdada helkureid, lasta endale väänata õhupallikuju, võtta

Juhatusel liikmed (vasakult): Kadrin Pukk, Kairi Koolme, Kairi Zalefajev.

Foto: erakogu

vahvaid poose fotopeegli ees ja maiustada enda kaunistatud muffinidega. Tänašime vabatahtlikke: Elen, Gerli ja Kauri – kiitus!

Saku Valla Lasterikkad kuuluvad Eesti Lasterikaste Perede Liitu, milles on 20 sarnast organisatsiooni üle Eesti, ühendades pea 3900 perekonda ligi 14 000 lapsega. Paljud ühingud võtavad liikmeks juba peresid, kus kasvab vähemalt kolm last. Oleme seda Saku ühingus arutanud, aga hetkel jätkame siiski oma põhikirja järgi. Tulevikus ei ole välistatud, et oma põhikirja muudame.

Ootame peresid Saku Valla Lasterikastega liituma, sest meil toimuvad toredad ühised kokkusaamised (matkad, seikluspäevad, kinoõhtud), abistame üksteist vastastikku nõu ja jõuga, vahendame Eesti Lasterikaste Perede Liidu pakutavat (üritused, konkursid, toetused, teatripiletid, toiduabi) ja meil on lihtsalt vahva seltskond!

Meie tegevust ja ürituste korraldamist on toetanud Saku vald, Saku Õlletehas, Saku Valla Spordikeskus, Nurmiko ja teised – oleme selle eest väga tänulikud.

Ühingu tegemistel saab silma peal hoida Facebookis, liitumissoovist kirjutage sakupered@gmail.com.

Kevadine koolidesse kandideerimine algab juba praegu!

ELISABETH GROSS | noorte heaolu spetsialist

Kuigi praegu on veel sügis, tasub 9. klassi lõpetajatel ja nende vanematel juba varakult hakata mõtlema kevadisele koolidesse kandideerimisele. Käesoleva aasta kevad näitas, et paljud noored jäid soovitud õppekohast ilma, kuna magasid kandideerimise tähtajad maha. Sellest veast tasub õppida, sest õigeaegne ettevalmistus võib aidata jõuda soovitud koolini.

- ♦ Oluline on meeles pidada, et Eestis tõusis õppimiskohustus 18. eluaastani. See tähendab, et pärast 9. klassi lõpetamist on **kõigil alla 18-aastastel noortel kohustus õpinguid jätkata gümnaasiumis või kutsekoolis.**
- ♦ Lisaks gümnaasiumile ja kutsekoolile on võimalik valida ka üheaastane kutsevaliku õpe, mis annab noorele aega tutvuda erinevate erialadega ja leida sobiv suund enne pikemaajalisi õpinguid. See on hea võimalus neile, kes ei ole veel kindlad, mida nad edasi õppida soovivad. Kindel aga on see, et kõigil 9. klassi lõpetajatel on vaja teha valik edasiste õpingute osas ning ei pea muretsema – vajadusel saab toeks olla noorte heaolu spetsialist.

Lapsevanemad noorte heaolu spetsialisti juures nõustamisel.

Foto: Merilin Piirsalu

Tasub mõelda, millised on enda tugevused ja huvid – kas sobib rohkem akadeemiline gümnaasiumiõpe või praktilisem kutseharidus.

Eeltöö tuleb teha varakult

Kandideerimisprotsess ei alga mitte kandideerimissüsteemi avamise päeval, vaid palju varem. Esmalt tuleks uurida, millised koolid, gümnaasiumid või kutsekoolid huvi pakuvad. Soovitav on koguda infot koolide erialade, õppekorralduse, vastuvõtutingimuste ja konkurentsi kohta.

Samuti tasub mõelda, millised on enda tugevused ja huvid – kas sobib rohkem akadeemiline gümnaasiumiõpe või praktilisem kutseharidus. Õige kooli ja eriala valik aitab suurendada motivatsiooni ja vähendada edasisi õpingute katkestamisi.

Külastage koolide infopäevi ja avatud uste päevi

Paljud koolid korraldavad talve ja

varakevade jooksul avatud uste päevi, kus on võimalik tutvuda kooli keskkonna, õpetajate ja õppesuundadega. Samuti saab seal küsida küsimusi vastuvõtutingimuste, katsete ja vajalike dokumentide kohta.

Sellised kohtumised annavad väärtusliku ülevaate kooli õhkkonnast ja aitavad otsustada, kas see on sobiv koht järgmisteks õpiaastateks.

Jälgige kandideerimistähtaegu

Kui sobivad koolid on välja valitud, tuleb hoolikalt jälgida kandideerimissüsteemi avamise ja sulgemise kuupäevi. Kõik dokumendid, motivatsioonikirjad ja testid peavad olema õigel ajal esitatud. Soovitav on luua endale isiklik kandideerimiskalender, kus on kirjas tähtajad ja vajalikud tegevused.

Tugi noortele ja lapsevanematele

Kui kooli valimine või kandideerimisprotsess tundub keeruline või tekitab ärevust, siis ei pea sellega üksi jääma. Noortel ja nende vanematel on alati võimalik pöörduda noorte heaolu spetsialisti poole.

Soovitav on luua endale isiklik kandideerimiskalender, kus on kirjas tähtajad ja vajalikud tegevused.

Noorte heaolu spetsialist aitab:

- ♦ leida ja läbi mõelda sobivaid õppekohti
- ♦ luua erinevaid õpiteid
- ♦ valmistuda kandideerimiseks
- ♦ selgitada nõudeid ja tähtaegu
- ♦ pakub vajadusel tuge ja nõustamist ka lapsevanematele.

Ühiselt on koolivalik, õpitee planeerimine ja kandideerimine toetatud, läbi mõeldud ja märksa pingevabam teekond. Võtke julgelt ühendust!

- Kui vajad ise tuge või märkad kedagi, kes seda vajab, siis võta julgelt ühendust!
- elisabeth.gross@sakuvald.ee

Saku Noorte Heaolu Spetsialist

@noorteheaoluspetsialist

Saku Valla Noortekeskus ootab kõiki noori

Saku Valla Noortekeskus

Tänapäeva kiire elutempo ja pidevate ootuste keskel vajavad noored kohta, kus nad saavad lihtsalt olla nemad ise – pingevabalt, hinnanguvabalt ja koos teiste noortega. Noortekeskus ongi selline koht. Hindeid ei panda, kodutöid ei anta ega küsita: „Miks sa selline oled?“ Selle asemel pakutakse sisukat vaba aja veetmise võimalust, toetavat keskkonda ja arvestavat suhtumist.

Noortekeskus on turvaline paik, kus saab veeta vaba aega, õppida uusi oskusi, leida sõpru või lihtsalt istuda, puhata ja vajadusel kellegagi rääkida. Oluline on rõhutada, et noortekeskus ei kasvata noort kellekski, vaid toetab teda tema enda arenguteel. Siin töötavad professionaalsed noorsootöötajad, kelle ülesanne on noori kuulata, suunata ning abistada nende ideede elluviimisel – või lihtsalt olemas olla, kui tekib vajadus nõu ja toe järele.

Lapsevanema jaoks tähendab see teadmist, et tema lapsel on lisaks kodule ja koolile veel üks turvaline keskkond, kus on võimalus kasvada, katsetada ja areneda – ilma sunduseta, ent alati noore heaolu ja tulevikku silmas pidades.

Noortekeskus ei ole lihtsalt vaba aja veetmise koht – see on noore inimese arenguruum.

Kolm keskust – üks eesmärk

- ♦ **Saku Noortekeskus** asub Saku gümnaasiumimajas (Teaduse 1) ning pakub iganädalasi tegevusi, töötubasid ja võimalust mõnusalt ning sisukalt vaba aega veeta.
- ♦ **Kiisa Noortekeskus** (Kurtina tee 8, Kiisa vabaajakeskuses) on hubane ja kodune keskkond, kus iga noor on märgatud ning tegevused lähtuvad noorte endi soovidest.
- ♦ **Saku Noortetuba** (Tallinna mnt 10, Saku algkoolimajas) on kui oma tuba noorematele koolinoortele – ideaalne koht koolipäeva lõpetamiseks või vahetundide sisustamiseks.

Moodsalt sisustatud ja noortepärane

Kõik meie keskused on kaasaegselt sisustatud ja loodud noorte huve silmas pidades. Keskustes ootavad lauamängud, käelised tegevused, Xbox, arvutid, piljard, lauatennis ja palju muud. Kõik vajalik

Noored Saku Noortekeskuses

mõnusaks ja sisukaks ajaveetmiseks on olemas. Lisaks toimuvad iganädalaselt juhendatud tegevused, mis pakuvad vaheldust koolielule ja toetavad loovust, eneseväljendust ning sotsiaalseid oskusi.

Noortekeskuse tiim: Tiina-Riin Uulma, Heleni Puuorg, Kelly-Margaret Perlin, Georg Martin Siemann, Eliise Lepp ja Anett Saare.

Saku Noortetuba

Fotod: erakogu Jaapani klubi Kiisa Noortekeskuses

Meie suurim väärtus on inimesed

Saku valla noorsootöötajad ei ole lihtsalt tegevuste korraldajad. Nad on usaldusväärsed kuulajad ja toetajad, kelle juurde saab tulla nii rõõmude kui muredega. Siin ei jagata hinnanguid, vaid otsitakse koos lahendusi ja ollakse lihtsalt olemas, mis ongi paljude noorte jaoks kõige olulisem.

Meie töötajad on kõrgharidusega spetsialistid, kes teevad oma tööd südamega. Nad on empaatilised, hoolivad ja noortepärase lähenemisega ning toetavad noorte arengut.

Saku valla noortekeskustes töötavad:

- Eliise Lepp – Saku Noortetuba
- Georg Martin Siemann – Saku Noortekeskus
- Tiina-Riin Uulma – Noorte info- ja projektijuht, Saku Noortekeskus
- Anett Saare – Kiisa Noortekeskus
- Kelly-Margaret Perlin – Kiisa Noortekeskus
- Heleni Puuorg – Saku Valla Noortekeskuse juhataja

Teekond ettevõtlikkuse poole

Uuel aastal alustab Saku Valla Noortekeskus *Ettevõtliku Noortekeskuse* kvaliteedimärgise taotlemist. Ettevõtliku Noortekeskuse kvaliteedimärgise protsessi tulemusel luuakse noortele toetav ja püsiv keskkond, kus nad saavad arendada oma oskusi, algatusvõimet ja valmistuda

tulevikuks ning tööturule sisenemiseks. See tähendab rohkem ettevõtlikkust toetavaid ja ettevõtlikkusele suunatud projekte, töötubasid ja võimalusi, kus noored saavad õppida, katsetada ja oma ideid ellu viia. Lisaks aitame rahaliselt finantseerida noorte omaalgatusi – olgu see filmifestival, keskkonnakampaania või töötuba eakaaslastele ning juhendame kogu protsessi.

Aasta 2026: fookuses vaimne tervis

Järgmisel aastal pöörame suuremat tähelepanu noorte vaimse tervise toetamisele – teemale, mis on praegusel ajal olulisem kui kunagi varem. Toimuvad koolitused, loengud ja arutelud, kus räägitakse ausalt ja hinnanguvabalt noori

puudutavatest teemadest. Noorsootöötajad on olemas kui kuulajad, nõuandjad ja vahel lihtsalt kui sõbrad.

Suvi 2026 – rohkem tegevusi, rohkem koostegemist

Lisaks laagritele ja malevale pakume suvevaheaja sisustamisel muud tugekolmel päeval nädalas viime Sakus läbi toredaid ja kaasahaaravaid tegevusi vabas õhus. Koos naudime suveilma, loome meeldejäävaid hetki ning veedame üheskoos tegusa ja rõõmsa suve.

Meie tegemiste kohta saab rohkem infot kodulehelt

www.sakuvallanoortekeskus.ee ning meie Facebooki ja Instagrami lehelt.

UUS LOGO „TRIPS-TRAPS-TRULL“

SAKU VALLA
NOORTEKESKUS

Koostöös agentuuriga Imagine\TBWA valmis noortekeskuse uus logo.

Logo valimisel oli võimalus osaleda kõigil noortel ning võidutööks osutus „Trips-traps-trull“.

„Trips-traps-trull“ on kõigile tuntud mäng, mis sümboliseerib loovust, koostööd ja võrdseid võimalusi – just neid väärtusi, mida noortekeskus toetab.

Teiseks peegeldab nime rütm ja lihtsus noortekeskuse avatust ja kättesaadavust. See on sõbralik ja meeldejääv, kõnetab eri vanuses noori ning loob kohese äratundmise ja positiivse tunde.

Trips-traps-trulli teavad kõik – olenemata vanusest – mistõttu sobib see suurepäraselt noortekeskuse sümboliks.

SPIN programm aitab noortel leida enesekindlust ja kuuluvust

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

On lapsi ja noori, kes vajavad igapäevaelus rohkem tuge – olgu see enesekindluse kasvatamisel, sõprade leidmisel, turvalise vaba aja sisustamisel või seepärast, et kodused võimalused pole nii avarad. Just neile on mõeldud SPIN-programm, mis ühendab spordi, meeskonnatöö ja eluks vajalike oskuste arendamise.

„SPIN-programmi pikaajaline eesmärk on turvalisemate, tugevamate ja sidusamate kogukondade loomine, pakku- des 8–16-aastastele noortele võimalusi oma aja sisukaks kasutamiseks. Sport on siin vahend, mis aitab arendada eluks vajalikke oskusi,“ selgitab Lääne-Eesti, Raplamaa ja Saku SPIN programmi koor- dinaator **Karolin Tooming**.

Tema sõnul on SPIN tõendus põhine ennetustegevus, millel on mõõdetav positiivne mõju. „Oleme näinud, et õpiedukus paraneb, noorte riskivalmidus väheneb ja enesekontrolli tase tõuseb. SPIN-ist on saanud oluline vahelüli lapse, kooli ja kodu vahel,“ lisab ta.

Palju rohkem kui sport

SPIN-programmi treeningutel on suurem rõhk jalgpallil, kuid lisaks hõlmab see erinevaid sportlikke tegevusi ja aktiivsust, mis on omakorda kombineeritud sotsiaalseid ja enesejuhtimise oskusi arendavate tegevuste ja töötubadega.

„Loomes noortele toetava, turvalise ja motiveeriva keskkonna, kus anname läbi spordi edasi positiivseid väärtusi ning erinevaid eluks vajalikke oskusi meeskonnatööst konfliktide lahendamise ja eesmärkide seadmiseni. Korraldame noortele aeg-ajalt ka muid eluoskuste sessioone, väljaskäimisi ja vabaajategevusi. Käime näiteks kinos või batuudikeskuses, küpsetame koos. Teeme koostööd ka noortekeskuste ja Politsei- ja Piirivalveametiga, kes aitavad noortele erinevaid tegevusi läbi viia,“ kirjeldab Tooming.

SPIN võib muuta elusid

SPIN-programmi üheks tugevuseks peetakse tihedat koostööd, mis seob omavahel noore, kooli, juhendajad, lastekaitse ja piirkonnapolitsei. Kui kõik osapooled märkavad, suhtlevad ja jagavad

kogemusi, tekib tervikpilt noore vajadusest ning abi on tõhusam. Paljud lapsed jõuavadki treeningule seetõttu, et seda on soovitanud perele sotsiaalpedagoog, lastekaitse spetsialist või piirkonnapolitseinik.

Saku Gümnaasiumi sotsiaalpedagoog **Marju-Riina Laugen** sõnul suunatakse programmi sageli noori, kes on kogenud kiusamist – nii ohvreid kui ka algatajaid –, samuti neid, kellel esineb suhtlemisraskusi, üksildustunnet või riskikäitumist. „Treeningud pakuvad turvalist ja struktureeritud keskkonda, kus õpitakse koostööd, enesejuhtimist ja suhtlemisoskusi. Sport aitab maandada pingeid, eluoskuste tunnid aga kasvatavad enesekindlust, empaatiat ja oskust oma tundeid väljendada,“ selgitab Laugen programmi positiivset mõju.

Ta meenutab noort, kes liitus programmiga tagasihoidliku ja konfliktseena. „Mõne kuuga muutus ta julgeks ja avatuks, tal tekkisid sõbrad ning õpitulemused paranesid märgatavalt. Kui varem õppis ta peamiselt kahtedele ja kolmedele, siis hiljem juba neljadele ja viitele,“ ütleb Laugen. Tagasiside peredelt on olnud samamoodi positiivne. Vanemad on märganud, et lapsed on rahulikumad ja avatumad, nad suudavad paremini oma emotsioone juhtida ning on leidnud motivatsiooni koolis käimiseks. Koordinaatori kogemus kinnitab samuti, et noored on osaledes muutunud avatumaks. „Neil on kuuluvustunne ja nad on leidnud sõpru, kes neid trenni tulles juba ootavad. Nad suudavad end paremini analüüsida ja mõista, millised on arendamist vajavad küljed ja millega tuleb enam tööd teha,“ räägib ta.

SPIN annab eesmärgi

Piirkonnapolitseinik ja aeg-ajalt SPIN-i treeneri rollis tegutsev **Kätlin Murre** ütleb, et tema jaoks on oluline anda noortele turvaline ja sisukas vaba aja veetmise võimalus ning seda SPIN pakub. „Kui lapsed ei ole trennis, on nad sageli tänaval. Suurest igavusest juhtubki asju – lõhutakse või tehakse muid

rumalusi. SPIN annab lastele kohustuse ja eesmärgi,“ ütleb ta.

Murre rõhutab, et SPIN programmis ei taheta kellestki kasvatada tipp sportlast ning treeningutel ei seata esile võistluslikkust. Rõhk on hoopis ühisel aktiivsel aja veetmisel. „Siin ei pea kellestki parem olema ega koondisesse pääsema. Lapsed saavad tulla trenni lihtsalt rõõmu pärast ja samas õppida eluoskusi,“ ütleb Murre.

Ta annab treenerina hea meelega oma panuse, sest see aitab tekitada paremat sidet noortega, kellega ta paratamatult puutub kokku ka politseitöös. Samuti võimaldab see tal kohe reageerida olukordades, kus keegi tunneb end trennis ebamugavalt või ei oska alguses sobivalt käituda. „Mõnikord olen platsil moraalne tugi ja aitan konflikte eos lahendada. See, et ma päriselt koos nendega mängin, annab noortele tunde, et nad saavad minuga arvestada nii väljakul kui ka tänaval,“ lisab Murre.

Tema sõnul on suur pluss, et programm on noortele tasuta. „Lisaks jalgpallitreningule toimuvad väljasõidud, laagrid ja sõpruskohtumised. See annab lapsele, kes mujal ei käi, võimaluse osa saada ja kuhugi kuuluda.“

Ühise pingutuse jõud

Muidugi pakub programm väljakutseid nii korraldajatele kui ka osalejatele, aga seda ongi vaja, et positiivses suunas edasi minna. „Suurimateks väljakutseteks noortega töötades on ilmselt nende motiveerimine ja positiivse suuna hoidmine. Ebaõnnestumise korral tahavad nad pigem käega lüüa ja sellega on vaja pidevat tööd teha. Lisaks on väljakutseks erinevate laste juhendamine selliselt, et nad oleksid ühise eesmärgi nimel nõus pingutama ja samas seejuures üksteisega arvestama. Proovikividega aitab hakkama saada hea koostöö teise treeneriga. Kuna SPIN-treeningul on alati kaks treenerit, siis üksteise toetamine ja teineteise tegevuste, tugevuste ja kogemuste usaldamine on see, mis loob hea treenerite duo, mille tugevus kandub edasi ka treenitavatele noortele,“ usub Tooming.

SPIN programmi treeningul õpitakse koostööd, vastastikust austust ja eluks vajalikke oskusi spordi kaudu.

Foto: erakogu

Kõigi osapoolte kogemus kinnitab, et SPIN aitab noortel leida uusi sõpru, saada enesekindlust ja õppida igapäevaeluks vajalikke oskusi. „Kui noor leiab koha, kus teda võetakse sellisena, nagu ta on, siis kasvab tema usk iseendasse ja paranevad ka tema tuleviku võimalused,“ võtab Laugen kokku.

SPIN Saku vallas

Saku valla lastel ja noortel vanuses 8–16 on võimalik SPIN-programmiga liituda.

Treeningud toimuvad kolm korda nädalas:

esmaspäeviti kell 16.00–17.30 Kurtina Kooli võimlas ning kolmapäeviti 16.00–17.30 ja reedeti 15.30–17.00 Saku Valla Spordikeskuses Traani teel.

Gruppide kohta saab rohkem infot koordinaatorilt: karolin@spinprogramm.ee

Lapsevanema kogemus: „Kõige rohkem hindan ühtsustunnet, mis trennilastel tekib“

Minu laps osales SPIN programmis põhikooli viimastes klassides. Ta on tagasihoidlik ja tundis end vahel ebakindlana, ühel hetkel ka koolis tõrjutuna. Paar head sõpra tal oli, kuid õhtud veetis enamasti kodus. Siis oli keegi kutsunud lapse sõpra SPIN trenni ning kuna talle seal meeldis, kutsus ta ka minu lapse kaasa.

Minu laps ei olnud varem jalgpalliga tegelenud. Üldiselt ongi ükskõik millise spordiala puhul üsna raske liituda trenniga põhikooli viimastes klassides, kuna trennilapsed on sageli selle alaga tegelenud juba algkoolist alates. Algajana edasijõudnute hulgas pole kerge olla.

SPIN trenn tundus aga mu lapsele turvaline. Ta rääkis, kuidas pallile pihta saamine ei tulnud tal alati sugugi välja, kuid keegi trennikaaslastest ei hakanud naerma ega halvustama, vastupidi, üksteisele

tuldi appi, näidati ette, kuidas oleks parem lüüa.

Kuna SPIN trennis käivad nii poisid kui ka tüdrukud, vanusevahemik on päris suur ja oskused erineval tasemel, siis on paratamatu, et üksteisega tuleb arvestada. See õpetab lapsi nägema elu teise inimese seisukohalt.

Treenerid on julgustavad. Nad oskavad sisendada eneseusku. Isegi kui täna ei tulnud tegevused välja nii, nagu lapsed ise oleks oodanud, teavad nad siiski, et on head mängijad, aga isegi headel mängijatel on kehvaid päevi.

Kõige rohkem hindan ühtsustunnet, mis trennilastel tekib erinevas vanuses trennikaaslastega. Lisaks areneb empaatiavõime, oma tugevate tunnetega toimetuleku ja meeskonnatöö oskus. Õpitakse konfliktiolukorras rahumeelselt toime tulema.

Loomulikult saavad lapsed iga trenniga ka paremateks jalgpalluriteks.

SPIN trenniga liitumise järel muutus laps enesekindlamaks ja tema sõpruskond laienes. Vahepeal läks asi isegi teise äärmusesse ja sõpradega koos olemine võttis nii palju ahist, et koju jõuti üsna hilja. Aga mõne aja möödudes see tasakaalustus. Ta käis SPIN trennis kaks aastat ja leidis endale meelepärase koolivälise tegevuse. Nüüd on laps ja tema sõbrad nii vanad, et trennis enam ei käi, aga sõprussidemed on endiselt tugevad.

SPIN trennis osalemiseks ei pea olema väga head sportlikud võimed. Piisab tahetest olla teistega koos ja ennast liigutada. Eduelamus trennis võib kaasa aidata sellele, et noor inimene usub endasse rohkem ka koolipingis.

Kajamaa Kooli uue asukoha uued võimalused

Kajamaa Kool

Kajamaa Kooli uus asukoht Sakus on andnud kooliperele juurde rohkelt erinevaid võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks ja kogukonna tegemistest osa saamiseks.

Septembris osalesid meie kooli kolmandate klasside õpilased toredal mihklipäeva laadal, mis toimus Saku algklasside maja hoovis ning kus olid müüjateks nii meie kui Saku Gümnaasiumi kolmandad klassid. Ostlemas said käia kõik koolipere liikmed ja vallaelanikud.

Vaatamata jahedale ilmale olid mihklipäeva laadakogemused väga positiivsed. „Mulle meeldis, õnneloos oli vahva ja sain purgi mett. Tahan selle teenitud rahaga oma ema spasse viia. Tegin lõpuks nii, et kes eelviimase huulepalsami ostab, saab viimase tasuta!“ rääkisid õpilased oma kogemustest pärast laata.

Õppeaasta alguses külastasid Kajamaa Kooli teise ja kolmandate klasside õpilased Eesti Loodusmuuseumi, kus osaleti LAK õppeprogrammi raames näitusel „Seente kaksikud“. Osalejad said vaadata, nuusutada ja katsuda erinevaid seeni. Tutvuti söögi- ja mürgiseentega, mängiti mänge ning tutvuti loodusmuuseumi eksponaatidega. Minnes ja tulles ostis iga õpilane ise rongipileti, harjutades niimoodi rahaga ümberkäimist.

Lisaks Loodusmuuseumile külastasid kolmandate klasside õpilased Sakus Teaduse tänaval asuvat Põllumajandus- ja Toiduametit. Sealsed töötajad viisid läbi väga huvitava taimetervise teemalise tunni. Tutvustati taimekahjureid – Aasia sikk ja saare-salehundlane, keda meil

Eestis veel ei ole. Saime teada, et tuleb olla tähelepanelik ja juhul kui märkad neist kumbagi, siis peab kohe helistama Põllumajandus- ja Toiduametisse ja selgest teada andma.

Õpilased küsisid usinalt küsimusi ja

pakuti julgelt välja oma mõtteid. Oli tore tutvuda majaga, mida igapäevaselt näeme, kuid kunagi varem ei ole olnud võimalust külastada.

Ootame põnevusega oktoobrikuu tegemisi!

Mihklipäevalaadal sai proovida müüjaametit.

Loodusmuuseumis said kõik targemaks.

Tutvumiskäik Põllumajandus- ja Toiduametisse.

Fotod: Kajamaa Kool

Vanemate avatud vestlusring laste koolitee toetamiseks

19. novembril ja 10. detsembril

Sakus, Teaduse 13, II korrus
kell 18.-19.30

Osalemine on TASUTA, kuid palume sellest eelnevalt teada anda
kairit.lindmae@gmail.com või 5451 2202

Saku Mandoliinid esitavad kaunist klassikat

Joosep Sang, Saku Mandoliinide juht

2. novembril kell 16 toimub Saku Valla Kultuurikeskuses kontsert, kus kõlavad meloodiad klassikalise muusika suurkujude sulest. Koos orkestriga Saku Mandoliinid astuvad lavale rahvusvahelist karjääri tegev sopran Dara Savinova ja Ooper-Kvartett.

Kontserdi kavas on teosed sellistelt meistritelt nagu Johann Sebastian Bach ja Wolfgang Amadeus Mozart ning Georges Bizet ja Edvard Grieg. Kuuleb ka kodumaiseid palu, autoriteks Lepo Sumera, Urmas Sisask ja Gustav Ernesaks.

Mezzo-sopran Dara Savinova on pärit Eestist, kuid tegutseb juba pikemat aega välismaal. Ta on laulnud paljudes Euroopa kuulsates ooperimajades ning on teinud koostööd mitme nimeka dirigendiga. Eestis sai teda viimati kuulda Vanemuise teatris, kus ta laulis Händeli ooperi „Julius Caesar“ nimirollis.

Ooper-Kvartett on pika ajalooga keelpillikvartett, kus osalevad Rahvusooper

Estonia orkestri liikmed. Kvartett esitab mitmesugust muusikat, kuid nagu nimigi ütleb, on repertuaari keskmes ooper.

Saku Mandoliinid tähistasid hiljuti oma 13. sünnipäeva. Lõppev aasta on orkestri jaoks olnud taas tegus. Kevadel toimusid ühised kontserdid ansambliga Robirohi ja Marko Matverega, suvine tipp-sündmus oli osalemine rahvamuusikapeol ja aasta kulmineerub 13. detsembril suure jõulukontserdiga Sakus.

Praegu aga ootab orkester pikisilmi haruldast kohtumist tiptasemel muusikutega, et esitada ajaproovile vastu pidanud meloodiaid klassikalise muusika meistrite loomingust.

Sissepääs kontserdile on tasuta.

2. novembril astub koos Saku Mandoliinidega lavale mezzo-sopran Dara Savinova.

Foto: erakogu

**OOPERIAARIAD
JA KAUNIS KLASSIKA**

31. oktoobril kl 19
Tallinna Rootsi-Mihkli kirikus
2. novembril kl 16
Saku Valla Kultuurikeskuses

**ORKESTER SAKU
MANDOLIINID**

**DARA SAVINOVA
(MEZZO-SOPRAN)**

OOPER-KVARTETT

TASUTA!

REEDETI
R 24. 10 19:00
R 21. 11
R 19. 12

SAKU VALLA KULTUURIKESKUS TEADUSE 1

MUUSIKAVIKTORIIN

MELO-MÄNG

KOOS LIVE BÄNDIGA

ÕHTU KÜLALINE KRISTJAN KASEARU

KUS LAPITE KOHVIK

ÕHTU TÄIS PÕNEVAID KÜSIMISI, UUSI TEADMISI JA HEAD MUUSIKAT MÕNUSAS SELTSKONNAS.

AUHINNAD JA ÜLLATUSED!

TULE MEELAHUTUSLIKULE MÄNGULE OSALEMA VÕI KAASA ELAMAI
5€ KÕIGILE, KOHAPEAL SULAS.

Lisainfo ja registreerimine sündmuse lehel sakuvallakalender.ee

Segakoor Tuljak naasis kontsertreisilt sõnumiga: Imede Jaapan!

KÄRT LUMISTE | Tuljaku laulja

Saku segakoor Tuljak on südamepõhjani tänulik kõigile, kes aitasid meil teoks teha suure unistuse ehk kontsertreisi Jaapanisse.

Kõik algas tegelikult viis-kuus aastat tagasi, kui segakoor Tuljak sai kutse minna Jaapanisse. Siis tuli aga koroona ja maailm pandi lukku. Nüüd, tänu headele sõpradele ja toetajatele, sai reis lõpuks teoks. Suur tänu Saku Vallavalitsusele ja Saku Valla Kultuurikeskusele, Saku Gümnaasiumile ning kõigile, kes meid Hooandjas toetasid. Iga panus, iga soe sõna, iga väiksemgi toetus oli kui õige noot meie ühislaulus. Aitäh teile!

Kuidas me põhjapooluse ületasime

Põhjapooluse ületamiseks tuleb kõigepealt Jaapanis ära käia. Just nii see meiega juhtus. Mingil imekombel kulges meie tagasilend Jaapanist üle põhjapooluse. Muidugi pean tunnistama, et enamus meist magas selle tähtsa sündmuse maha, kuid õnneks on meil lennufirma poolt väljastatud sertifikaat selle tõestamiseks. Imeline.

Esimesed sammud Jaapanis

Pikk lend Tokyosse ja sealt veel mõnetunnine bussisõit viis meid Saku linna,

Nagano prefektuuri mägede vahele. Linn on umbes Tartu-suurune ja eestlasele väga sobiva kliimaga ehk soe. Juba esimestel hetkedel saime tunda, et meid oodati. Soojalt ja siiralt, nagu vanu sõpru.

Saku linna juubelpidustuste raames oli meil suur au esineda juba nädala kestnud pidustuste lõppkontserdil. Ettekandele tuli Veljo Tormise pulmalaulude lavastuslik kontsertetendus, mis viis publikuni vana eesti pulmatseremoonia lauludes ja liikumises. Kõik algas pruudi kodust ära saatmise, tanutamise, peiule sõnade peale lugemise ja uhke pulmalauaga ning lõppes piduliste lahkumisega. Ka publik oli osa etenduse tervikust. Meie jaoks lavastas kogu liikumise Anne Tärnu, kes on tõeline kullatükk! Kontserdi lõpetuseks esitasime jaapanikeelse laulu koos kohaliku lastekooriga.

Jaapani viisakus ja imepärane kord

Üheks meeldejäävaimaks ürituseks kujunes linnapea pidulik vastuvõtt. Kõik algas range grupifotoga, kus igal inimesel oli oma koht ning isegi käte asetus põlvedel oli ette kirjutatud. Kui Eestis klõpsatakse pilt nii nagu juhtub, siis seal tehakse seda täpselt ja plaanipäraselt.

Jaapanlased kummardavad palju. See

on keha ja hinge ühendatud tervitus, viis näidata austust, tänu ja lugupidamist. See on osa Jaapani igapäevaelust. Jaapanlased ei kallista ega suru kätt nii nagu meie. Kummardus asendab füüsilist kontakti, mis justkui ütleb: „Ma näen ja austan Sind.“

Kui keegi midagi ulatab, tehakse seda alati kahe käega, mis näitab, et sa annad kogu oma tähelepanu ja tegutsed kogu südamega. Sama kehtib ka vastuvõtmisel.

Jaapanis on söömine omaette rituaal. Kui eestlane võtab võileiva ja läheb seda järama, siis jaapanlane istub, kummardab ja ütleb *itadakimasu*, mis on tänuavaldus kõigile ja kõigile, kes selle toidu võimalikuks tegid: põllule, kalale, kokale, elule. Sealjuures on oluline mõte, et *söömine toidab ka hinge, mitte ainult keha*. Ei sööda tänaval, ei räägita täis suuga ega mängita söögipulkadega.

Nalja jagus aga Jaapani menüüde ja siltide tõlkimisega. Google Translate pakkus meile kulinaarseid elamusi, mida ilmselt isegi jaapanlased poleks osanud oodata. Näiteks „praetud rebane“, „keedetud elevand“ ja meie lemmik „spetsiaalselt praetud pensionär“. Sellised pärlid sündisid seetõttu, et jaapani keeles tähendavad samad sümboolid, sõltuvalt kontekstist, eri

Tuljak Jaapani Sakus koos kohalike lastega, kellega koos ka lauldi.

Tsurugaoka Hachimangu pühamu.

Mõned Tuljaku naised korra geishade nahas.

asju. Nii muutus süütu krevett hetkega täiesti uueks seiklusroaks. Kui aga kõht tühi, on igas keeles lõbus süüa.

Ka liikumises valitseb kord. See ei tule juhuslikult ega sõltu heast liikluskorraldusest, vaid on sügavalt kultuuriline nähtus, mille juured ulatuvad juba sajan-dite taha. Jaapanis on vasakpoolne liiklus. Vältimaks segadust, liigutakse kogu aeg vasakul pool, olgu tänaval, eskalaatoril või trepil. Nad justkui teavad, et kord loob rahu.

Jaapani WC on osa nende kultuurilisest filosoofiast: puhtus, mugavus ja teistega arvestamine. Soojendusega prilllaud pole luksus, vaid elementaarne viisakus oma keha vastu. Linnulaulu või veekohina nupud on pandud selleks, et summutada hääletsusi, mida jaapanlased peavad piinlikeks või ebaviisakateks.

Kontserdipäev ja bingo

Meie pühapäevane kontsert oli ilus ja pidulik. Seda sai ka Eestis otse-ülekanedes vaadata, siinpool maakera kell seitse hommikul. Ideaalne aeg ju Tormiseks. Kui kontsert läbi, tuli lavale hoopis uus vaatamäng. Naisettevõtjate arutelupaneel ning BINGO. Keerutati hiiglaslikku bingoratast, jagati auhindu. Rõõmu kui palju. Ka meie kolm lauljat võitsid auhindu, millest kõige uhkem oli kümnekilone riisikott, mille pidime paraku tagastama, sest lisakohvreid selle kingitusega kaasa ei antud.

Tokyosse ja tagasi

Tokyo oma suuruses ja rütmis võttis sõnatuks. Ligi nelikümmend miljonit elanikku. See on umbes kolmekümne

Eesti jagu inimesi! Ja ei mingit lärmi! Metroos ja järjekordades ollakse vaiksed, keegi ei torma. Kui telefon heliseb, minnakse jaamas välja ja räägitakse seal. Suurlinna südames valitseb rahu ja inimesed liiguvad ühtses rütmis.

Külastasime Meiji pühamut ning noorte moekultuuri ja eneseväljenduse Harajuku tänavat, Shibuya kuulsat ristmikku ning Skytree torni, kust avaneb vaade, mis võtab põlved nõrgaks. Jalutasime Keisripalee pargis, Asakusa templete vahel ja tegime paadisõidu Sumida jõel, kust Tokyo paistis veelgi suurejoonelisem. Võimas oli ka Kamakura Daibutsu ehk Suur Buddha. Ligi 13 meetrit kõrge ja üle 150 tonni kaaluv pronkskuju on istunud omal kohal juba 13. sajandist. Buddha ümber olnud tempel hävis ammu, kuid kuju jäi kindlalt paigale. Buddhas on midagi, mis paneb tahtmatult sügavamalt hingama. See paik õpetab rahu ja tänulikkust ning tuletab

meelde, kui väike ja samas suur võib olla inimene maailma kõrval.

Tagasitulek ja mõtted

Kodumaale tagasi jõudes sai segakoor Tuljak 55. aastaseks. Selle tähistamiseks ootame kõiki endisi dirigente ja lauljaid, samuti meie fänne ja toetajaid juubelikontserdile 25. oktoobril kell 19 Saku Valla Kultuurikeskuse saalis. Esitame sama lavastatud kontserdi, millega astusime üles Jaapanis. Tule ja saa osa meie laulurõõmust ja Jaapani hingusest.

Kuigi tundus, et olime ära vaid hetke, oli mõndagi juhtunud. Sakus oli vahepeal isegi Rocco kinni pandud. Seegi omaette ime.

Jaapan õpetas mulle eelkõige, et tõeline viisakus ja kohalolu elavad just nendes väikestes hetkedes, mille tähtsust me kodus vahel ei märkagi. Olgem siis pisut rohkem kohal, natuke tähelepanelikumad ja loomulikult viisakamad.

Lavastaja Anne Tärnpu kommentaar

„Igal kooril on oma eripärane kõla. Halvad koorid on ühetaoliselt halvad, head koorid erimoodi head. Nii nagu inimesi on võimalik hääle järgi ära tunda, niisamuti ka koore. Nüüsi, Tuljaku kõla. See muutub kuuldavaks enamasti siis, kui kõik lauljad on saja protsendiga laulmise juures. Saja protsendiga esinemise juures. Saja protsendiga jagamas publikuga. Jaapani Saku linna kontserdil kuulsin segakoor Tuljaku eriomast kõla. Ja see oli ilus.“

Jaapan vs Eesti. Väikesed suured erinevused

- Kui paneksime Eesti kaardi Jaapani peale, mahuks seda sinna peaaegu üheksa korda.
- Eestis elab 1,3 miljonit inimest, Jaapanis 124 miljonit. See on ligi 96 korda rohkem. Jaapanis elab keskmiselt 320 inimest ühe ruutkilomeetri kohta, Eestis vaid 31 – Jaapanis on sama pinna peal kümme korda rohkem inimesi.
- Jaapani kõrgeim mägi Fuji on 3776 m kõrge. Meie Munamägi mahuks Fuji sisse ligi 12 korda.
- Jaapanis on üle saja aktiivse vulkaani, Eestis täpselt null. See toob tõdemuseni, et Eestis on igal ajal juhul turvalisem elada.

Melomäng kultuurikeskuses – meelelahutus, hea muusika ja parasjagu peamurdmist

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Melomängule võib tulla nii pere kui ka sõpradega.

Fotod: Maria Mänd

Kas tead, millist pealkirja kannab eestikeelne versioon laulust „Lucky Lips” ja kes seda Eestis esimesena esitas? Või oskad ära arvata õige muusikapala vaid bassikäigu järgi? Kas mäletad, mis aastal osales Taukar saates „Eesti otsib superstaari” ning mitmenda koha ta saavutas? Just selliste teadmiste proovilepanekuks toimub Saku Valla Kultuurikeskuses uus üritustesari Melomäng, mis ühendab viktoriini põnevuse, hea muusika ja lõbusa seltskonna.

Esimene Melomäng peeti septembris, mis tõi kohale seitse vaprat tiimi. Küsimused koostas ja õhtut juhtis Kristo Kuuse.

Mida siis küsiti?

Esimeses voorus lasi õhtujuht kuulata viitteist võõrkeelset muusikapala eri ajastutest ning vastajate ülesandeks oli kirja panna, mis on nende laulude eestikeelsed pealkirjad ning kes on seda laulu eesti keeles esimesena kaverdanud.

Teises voorus oli kolm küsimust. Iga ühele vastamiseks oli aega ühe muusikapala jagu. Esiteks kõlas „Tujurikkuja” versioon laulust „Ei ole ükski ükski maa” ning võistkonnad pidid meelde tuletama kõik laulu esitajad. Teiseks pidi loetlema erinevates keeltes laulude pealkirju, milles on viide rahale, olgu siis lihtsalt sõna *raha* või mõni rahaühik. ABBA „Money, Money, Money” jõudis arvatavasti igale vastuselehele, aga rahalaule on teisigi.

Kolmandaks pidi ajusid pingutama ja loetlema üles nii palju G-tähega algavate artistide nimesid kui ühe laulu jooksul meenub.

Mängus osalenuna tuleb tõdeda, et kõik teadmised ajusopist õigel hetkel välja ei ilmu, aga selles ongi üks mängu võludest.

Kolmas voor oli varia ning tõi lavale bändi Esto Libre koos külalisesineja Uku Suvistega. Kõlas viisteist küsimust ning bänd esitas iga küsimusega seoses ühe loo. Laulu „Soorebased” ajal sai nuputada,

keda kutsuti rahvapärimuse järgi soorebasteks ning ühe Lauri Saatpalu laulu ajal võis järele mõelda, milline Eesti bänd on saanud nime ühe saare järgi.

Miks tasub Melomängule tulla?

Esiteks saad kodu lähedal lõbusa reedeõhtu koos sõprade ja elava muusikaga. Teiseks saad hea tunde, kui õnnestub õigesti vastata, eriti siis, kui õige asi turgatab meelde viimasel hetkel. Kui kõiki vastuseid ei tea, siis koju minnes oled mõnevõrra targem. See on kolmas boonus.

Melomäng ei ole ainult fanaatilistele melomaanidele. Seal saavad ennast mõnusa tunda kõik, kes muusikat kuulavad.

Kuslapi suhkrupagarite maitsvad ampsud ja lounge-meeleolu annavad võimaluse nautida õhtut, samal ajal kui lavalt kostub nii hitte kui ka üllatuslugusid.

Melomängule tulles ei pea muretsema, et „äkki ma ei tea midagi”. Tegelikult teab igaüks rohkem, kui arvab – mõni viisijupp on kõrvu jäänud juba lapsepõlvest, mõni laul kõlab suviti igast raadiost. Isegi kui vastus kohe pähe ei tule, võib juhuslik pakkumine osutuda täpseks. Ja kui sina ise ei tea, siis tiimikaaslane võib-olla teab. Viktoriin ongi mäng – siin ei mõodeta teadmiste „sügavust”, vaid tähtsam on hea tuju ja peamurdmise rõõm.

Sel aastal veel kolm mängu

- Järgmine Melomäng toimub juba 24. oktoobril kell 19 Saku Valla Kultuurikeskuses. Õhtut juhib taas energiline Kristo Kuuse, muusikalist hoogu annavad Esto Libre bänd koosseisus Tõnno Piigli, Andrus Rannaääre, Uku Vasemägi, Indrek Poolak ja Kait Kuus. Õhtu erikülaline on Kristjan Kasearu. Pilet maksab vaid viis eurot.
- Pane kirja kuni kaheksaliikmeline tiim ja tule kohale!
- Kui oktoobri mängule ei jõua, siis järgmised võimalused on 21. novembril ja 19. detsembril.
- Registreeruda saab www.sakuvallakalender.ee

Ühine peamurdmine on lõbus.

Saku Pruulikoja Pubis toimub kaks korda kuus mälumäng

MERILIN PIIRASALU | toimetaja

Alates 16. oktoobrist toimub Saku Pruulikoja Pubis üle nädala neljapäeviti mälumängusari, mida viib läbi Ivar Tupp.

Kui kaua sa oled mälumänge korraldanud?

Mäletan ennast juba väiksest peale midagi mälumängu laadset korraldamas, eeskujuks teist nähtud mälumängud. Tõsisemalt alustasin 2022, kui olime Hispaanias rattalaagris, ilm oli kehv ja oli vaja meelelahutust. Tegin kaaslasele paar mängu. Neile väga meeldis ning otsustasin laiema publiku ees proovida.

Mälumängude populaarsus tundub olevat viimastel aastatel jõudsalt kasvuteel.

Miks see nii on?

Mänge on ju peetud juba kümneid aastaid, aga ehk aitab buumile kaasa telemängude arvu kasv ja nende populaarsus. Igaüks tahaks ennast teistega võrrelda, aga kõik telesse ei pääse, nii ei jäägi muud üle, kui mujal mängimas käia. Teisalt on ka sisu muutunud, enam ei küsita tuimalt aastaarve ja mütolooilisi tegelasi, vaid kõik on mängulisem ja igaüks võib kaasa lüüa.

Mismoodi sinu mälumängud on üles ehitatud?

Mäng tugineb vihjete süsteemile. Kõigepealt ilmub etteantud teema kohta ekraanile kolmepunkti küsimus, edasi kahe- ja ühepunktilised küsimused. Iga astmega annan rohkem vihjeid ja teen vastamise kergemaks, samas väheneb ka saadavate punktide arv. Kolmepunkti küsimuse vastuse teadmine eeldab

Kevadel toimus Saku Pruulikoja Pubis Ivari eestvedamisel üks mälumäng. Pildil on õnnelik võidutiim. Foto: erakogu

kindlat teadmist, ühe punkti pealt peaks igaüks suutma ära vastata. Aga ainult ühepunktiliste vastustega mängu ei võida.

Kas sinu mälumänguks saab kuidagi ette valmistada?

Lai silmaring ja lugemus aitavad. Eks ma leian ka küsimusi päevaliitlikast, Kroonikast ja teist, aga ka igasugu maailmas juhtuvatest või juhtunud põnevatest või erakordsetest sündmustest.

Mida ütled neile, kes pole veel ühelgi mälumängul käinud ja tahaksid tulla, aga pelgavad, et äkki ei tea midagi?

Nagu eelpool öeldud, siis ühe punkti

vihje pealt võiks igaüks vastust teada ehk siis usun, et igaüks teab midagi. Lõbus mäng kestab kaks tundi ja kui ei tule ka võit, siis targemaks saavad kõik!

Saku Pruulikoja mälumäng

Tiimis võib olla kuus liiget
Osalemiseks saada e-kiri võistkonna nime ja liikmete arvuga aadressile info@haanjamatkad.ee
Osalustasu viis eurot inimene
Järgmised mängud
30.10, 13.11, 27.11 ja 11.12
Rohkem infot FB grupis Saku Pruulikoja Mälumäng.

Tunneme kinnisvara, et sina tunneksid end koduselt.

Meelis Paldre
5688 2282

meelis.paldre@uusmaa.ee

KUTSELINE
MAAKLER

UUS MAA
Maakri

**KLOOGARÄNNA
PUNKEKÜLA**

Majutus ja koolitusruumid ettevõtetele

- ✓ Privaatne kompleks
- ✓ Majutus 30 inimesele
- ✓ Avarad koolitusruumid
- ✓ Toitlustus
- ✓ Kaunis rand
- ✓ Puhas loodus

Broneeri ettevõtte koolitusteks või jõulupeoks juba täna!

rannalaager.ee

info@rannalaager.ee

Et koid sind sööks!

Sakusulg jutuvõistluse eriauhinna pälvinud jutt, autor KAI KELLER

Ühes täiesti tavalises riidekapis rippus teiste riiete seas kaks täiesti ebatavalist riideeset – ainult eriti pidulikeks puhkudeks mõeldud smoking ja hõbedane õhtukleit. Viimati käisid nad Estonia aastavahetuse ballil. Nad olid lootnud ka kutset presidendi vastuvõtule, kuid pererahvas vedas neid alt sellega, et polnud senini midagi kutseväärilist teinud. Siiski tundsid smoking ja õhtukleit end teiste riiete seas nooblite ja tähtsamatena.

Kleit: „Kuule smoking, valitsus võttis mittekodanikelt valimisõiguse.”

Smoking: „Ma ei mõista, millest räägid.”

Kleit: „Eks ikka sellest, et enam ei saa halli ja punase passiga inimesed valimas käia. Nüüd siis on jälle osadel kisa lahti – kellegi õigusi rikuti. Ma ei ole veel aru saanud, kas kisajad kisavad vaid selleks, et valimisõigusest ilmajäänute rahvusaaslastele näidata, kui hirmus kahju neil on, et nende hääli püüda või kisavad lihtsalt kisamise pärast. Alati on ju põhimõttelisi igale asjale ja ideele vastuseisjaid.”

Smoking: „Jääbki teistele rohkem võimalusi valimistel endale sobiva kandidaadi poolt hääletada.”

Kleit: „Ma ei saa aru, kus maailmas sa elad, üldse ei jälgi uudiseid või! Valida ju polegi kedagi, pole mõtet valida minnagi, sest pole vahet, kas valid üksikkandidaadi või erakonna, pettunud nagunii.”

Smoking: „Ah, mis sa ajad.”

Kleit: „Kuula siis. Mida enne eelmisi parlamendivalimisi lubas näiteks Kaja Kallas? Lubas, et iga eakas saab oma pensioni eest võimaldada endale hooldekodu koha. Mõtle ise, kuidas see ühe liigutusega võimalik oleks? Ainult nii, kui pension tõstetakse hooldekodu kohamaksumuse suuruseks, loogiline ju. Kuidas tegelikult läks? Tekkisid mingid skeemid, milles alguses oli kolm osapoolt: eakas, omavalitsus ja riik, kes igaüks mingi valemi järgi panustas. Päril alguses polnud vaja arvestada isegi eaka varalist seisuga. Plaan kõlas ägedamalt kui kunagi töötatud kommunism. Ei soovi pikalt sellel peatuda, sest nüüdseks on see arvestus palju muutunud. Kokkuvõttes viis see tohutule hooldekodude hinnahüppele. Mul isiklikult on tunne, et nii JOKKItakse riigi raha kamraadidele, kes hooldekodusid peavad.”

Smoking: „Mis see valimistesse puutub?”

Kleit: „Mida ütles ja tegi valimisvõidu saanud Kaja Kallas? Smoking, loe nüüd

mu huultelt! Kaja Kallas ja Reform hakkasid igasuguseid makse välja mõtlema ja kehtestama ning ütlesid nii oma valijatele kui ka valimisvõidujärgsetele etteheitjatele, et te poleks meid valinud, kui oleksime oma tegelikest plaanidest rääkinud. Seega said nad ju põhimõtteliselt pettusega võimule või kuidas? Tegelikult vahet ju pole. Süsteem on selline, et vahet pole, kas valida üksikisikut või erakonda ja pole isegi oluline, kes valimised võidab, sest võimule võib tulla hoopis valimiste kaotaja, kui ta kellegagi nii kokku lepib. Üksikisikule antud hääled kantakse aga tema erakonna esinumbritele, kes kindlasti võimupiruka juurde saavad ka siis, kui nad oma valijatelt marginaalse koguse hääli koguvad. Ja nagu ajalugu näitab, siis pole erakondadel erilisi maailmavaateid, mida ei annaks vahetada, kui võimuots paisub. Ka erakondade liikmed muudavad oma põhimõtteid kohe, kui see neile isiklikult suuremat tulu tootab. Üksikkandidaat on aga tervenisti müüdav hing, kelle poolehoidu teised mingite lubadustega endale loodavad saada. Temast üksi ei olene ju midagi, kuid temast võib saada ka joker. Mäletad, kuidas Keskerakond endal ridadesse Eestimaa Roheliste erakonnast Züleyxa Izmailova meelitas, et säilitada Tallinnas linnavõimu? Ometi kukkus see võim hiljem ühe mujalt erakonnast tulnud ülejooksiku Igor Gräzini antud hääle tõttu läbi. Kogu selline šou toimub sõltumata valijatest.”

Smoking: „Ma ei ole selle üle sellest kandist mõelnudki. Sinu jutust tuleb ju välja, et valimistele polegi mõtet minna. Mille üle siis need halli passiga ja mittekodanikud kaebavad, kui nad edaspidi kohalikel valimistel osaleda ei saa? Neil on edaspidi ju sellevõrra vähem stressi.”

Kleit: „Näen, et hakkad lõpuks taipama. Kui siia kappi kostunud kõlakaid uskuda, siis elu erakondades ja võimu juures meenutab seebikat. Kes lööb kellelt mehe üle, kes kogub teistele hääli, kes korraldab juhtimist, kes teeb tööluusi, et sel ajal taksot sõita. Kõikide potentsiaalselt võimule saavate erakondade maailmavaateid jagavad rahajõmmid toetavad kõiki võimuerakondi suurte summadega ja hiljem tunneb nende annetuste ja annetajate vastu huvi prokuratuur. Vahetatakse erakondi. Kas ükski erakonna vahetajatest on OMA valijatelt selleks loa saanud, ehkki

tohtud summad kulutatakse nn valijatega kohtumistele?”

Smoking: „Meie pererahva pension tõusis just viis koma kolm protsenti. Kui keskmine Eesti pension on alates aprillist 813 eurot, siis riigikogu lihtliikmetel, kes kuskil komisjonides lisa ei teeni, rakendus viie koma seitsme protsendine palgatõus. Nendel tõuseb palk 6320 euroni, ehkki nende palgatõusu osas kasutatakse justkui sama protsenti, mis pensionide indekseerimisel. Meie pererahvas tasub oma sissetulekust kõik enda kulud – eluase, söök, riided, sõpradega kohtumised, kõik, kõik. Nn „rahva esindajad” saavad aga lisaks palgale kõiksugust raha küll autokütuseks, kodu üürimiseks, restorani-lõunateks, koduigatsustasudeks.”

Kleit: „Vanasti oli parteibossidele eraldi parteihaigla, praegune Magdaleena haigla. Huvitav, kuidas nüüd rahvaesindajate arstiabi on korraldatud? Kuidagi ei usu, et nad oma valijatega samas sabas arsti ukse taga ootavad. Alles perenaine kurtis kellelegi, et ei pääsenud EMO-s löögile, kuna mingid klopitud noormehed koos oma advokaatidega olid selle hõivanud. Perenaine kommenteeris, et eluaeg solidaarselt sotsiaalmaksu tasudes oli tema arvanud ikka, et tema tasuta kulub nendele, kes kas nooruse nõrkusest või väetivõitu vanadusest ühiskassasse panustada ei saa. Nendele noortele meeste jaoks jäi ta EMO-s jõu ja nahaalsuse poolest alla ja loobus. Ise veel ütles, et kui oranž on uus must, siis ehk ka ilma tööta ja vastutust võtmata elus läbilõõmine on uus normaalsus. Samas, kes saab öelda, et nii elamine oleks väär. Lihtsalt kahju, kui seda tehakse maksumaksjate kulul. Ise end seaduste ja kohustuste täitmisest välja arvanud lindpriid võiks oma elu nautida ja end tohterdada lasta enda vahenditest.”

Smoking: „Nüüd ma taipasin, miks meid nii harva välja tuulutama viiakse. Sina oled nii kihvtine, et see tapaks mistahes naise, kelle selga sind pandaks.”

Kleit: „Ah nii. Mina avardan sinu maailma, kuid sina tuled mind süüdistama. Tegelikult oled sina süüdi selles, et me kapist välja pole saanud. Kuhu keegi tänapäeval üldse täisvillase smokinguga läheb! Sind saab ainult pakasega kasutada. Mul on lootus siiski ka ilma sinuta välja prominentide hulka pääseda. Näiteks roosiaia vastuvõtule.”

Smoking: „Unista edasi.”

Kleit: „Et koid sind sööks.”

Saku Õlletehas – üle kahe sajandi õllekunsti

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Oktoober on Saku jaoks eriline, sest just sellel kuul, üle kahe sajanda aasta tagasi pandi alus siinsele õllepruulimisele, mis on toonud Sakule kuulsust ja tuntust juba rohkem kui kaks sajandit.

Kui krahv Karl Friedrich Reh binder otsustas mõisa juurde väikese õlleköögi rajada, ei osanud ta ilmselt aimata, et sellest saab alguse Eesti tuntum õllebränd. Dokumentides on kirjas, et esimene keetmine toimus 1820. aasta oktoobris – seega võib öelda, et igal sügisel tõstame klaasi Saku õlle sünnipäevaks.

Kui Reh binder ise pruulikojale erilist tähelepanu ei pööranud, siis 1849. aastal Baggo perekonna kätte liikudes sai see sisse suurema hoo. Mõisa uus peremees Valerian Baggo lisas õllepruulimisele auru juurde.

Sajandi lõpus, 1870ndatel, oli konkurents Eestis väga tihe. Kui tahtsid Tallinna õllepoodides ja restoranides läbi lüüa, ei piisanud enam „küalakorts“ joogist – vaja oli kvaliteeti ja suuremaid koguseid. Just siis tõusis Saku õlu Tallinna turul tõsiseks tegijaks. 1875. aasta põllumajandusnäitusel Kadriorus pakuti janustele Saku õlut lausa eraldi paviljonis ja tasuks pälviti pronksmedal. Mitte ükski teine õlletehas tol korral sellist au ei saanud!

1876. aastal valmis Sakus täiesti uus aurujõul töötav õlletehas, mille esimene keet jõudis villi 4. oktoobril 1877. See oli suur samm edasi ja juba mõne aasta pärast jõudis Saku õlu ka Riia näitusele, kus võideti taas medal. Õlleteo arengule andis hoogu 1899. aastal valminud raudteeühendus Tallinnaga – nüüd ei pidanud õlut enam hobustega kohale vedama, vaid see sõitis pealinna rongiga. Sama aasta lõpuks otsustati luua Saku Õlletehase Aktsiaselts, kuhu kaasati nii pankureid, piiritusevabrikante kui ka kohalikku aadelkonda. Edu ei lasknud end oodata – 1900. aastal pruuliti Sakus juba enam kui 200 000 pange õlut, mis jättis konkurendid kaugemale seljataha.

Saku sai ajapikku Põhja-Eesti suu rimaks õlletootjaks. Esimese maailmasõja puhkedes 1914. aastal jäi küll tootmine seisma, kuid 1920ndatel hoogustus töö taas ja õlletehas paistis silma uuendustega – näiteks mindi üle pooleliitrastele pudelitele, mis on meile täna nii iseenesestmõistetavad.

Nõukogude ajast mäletavad paljud

sakulased ja kogu Eesti rahvas Žiguli õlut ning Kuldset Ötra. 1976. aastal nimetati Saku eksperimentaalõlletehaseks, mis tähendas, et siia jõudsid esimesena mitmed uued seadmed ja lahendused. Loomulikult ei jäänud tehas puutumata Gorbatšovi karskuskampaaniast 1980ndatel, mis pani õlletööstusele paraja põnts. Uus ja nüüdisaegne ajastu algas 1991. aastal, kui Saku liitus rahvusvahelise Baltic Beverages Holdinguga. Alguse sai tehase suur uuenduskuur, mille tulemusel jõudis juba 1993. aastal turule esimene tõeliselt kvaliteetne „uue

aja õlu“ – Saku Originaal. Sinise etiketiga pooleliitrises pudelis õlu, mille maitse oli tugev, kuid mitte ülemäära kibe, sai kiiresti eestlaste lemmikuks ja tähistas uut peatükki õllepruulimises.

Kunagine kesklaotõstemasin.

Fotod: Saku Õlletehas

Saku õlletehase pere 4. oktoobril 1927.

SAKU AJALUGU

2026. aasta 16. jaanuaril tähistame Saku valla 160. sünnipäeva. Sel puhul valmib mahukas raamat, mis heidab pilgu valla minevikule. Seniks aga toome teieni igas Saku Sõnumite numbris killukese meie piirkonna ajaloo. Seekord heidame pilgu legendaarsele õlletehasele.

Täna on Saku Õlletehas Eesti õlletööstuse sümbol ja uhkus. Kuid kui kõigele tagasi vaadata, siis tasub meele pidada, et kõik algas ühest väikesest mõisa õlleköögist ja ühest oktoobrikuisest õllepruulimisest. Kui sügis värvib puud kirjuks ja õhtud muutuvad pikemaks, võib alati meenutada, et just oktoobris sai alguse lugu, mis kestab juba 205 aastat.

*Tekst on koostatud tuginedes Saku Õlletehase veebilehele.

Saku Valla Spordikeskus tänab toetajaid!

KRISTJAN PUUSTUSMAA | #sakuliigub projektijuht

Saku Valla Spordikeskus korraldab igal aastal läbi #sakuliigub projekti kogukonnaüritusi ja spordivõistlusi. Iga toetus on spordile oluline ja siinkohal täname meie säde-ettevõtteid, toetajaid ja vabatahtlikke.

Suur-suur tänu, et olite meid toetamas Saku Laste Mitmevõistlusel ja Saku Sügiskrossil, head Saku Õlletehas, Saku Selver, Saku Läte, Klick, Maru, Sparta Spordiklubi ja Liikumisharrastuse kompetentsikeskus.

Saku Laste Mitmevõistlus 2025

Rõõmus spordipäev tõi kokku sadu lapsi ja nende peresid, et üheskoos proovida erinevaid alasid ja nautida liikumisrõõmu.

Tulemused ja pildigalerii:

Fotod: Kristjan Puustusmaa

Saku Sügiskross 2025

Traditsiooniline sügisene jooksuvõistlus pakkus sportlikku väljakutset igas vanuses osalejatele ja tõi värvika punkti hooajale.

Tulemused ja pildigalerii:

Sakus selguvad Eesti meistrid teatekrossis ja cyclo-crossis

Eesti Jalgratturite Liit

*Cyclo-cross on põnev osalejatele
ja vaatamänguline publikule.
Foto: Juri Vsiwtsev*

Novembri esimesel nädalavahetusel koguneb Eesti rattaparemik Sakku, et selgitada välja meistrid kahel põneval rattaspordialal: **1. novembril teatekrossis** ja **2. novembril cyclo-crossis**. Kahepäevane võistlus viiakse läbi **Uusmäe terviserajal**, pakkudes elamusi nii sportlastele kui ka pealtvaatajatele.

Mis on mis?

Teatekross on meeskondlik võistlus, kus Eesti rattaklubid panevad välja oma kolmeliikmelised (või naiste klassis kaheliikmelised) tiimid. Võisteldakse mitmes vanuseklassis, alates noortest kuni seeniorideni. Teatekrossi formaat on alati põnev, sest iga liikme panus loeb ning võistkondlik ühtsustunne ja vastutus täidavad päeva erilise energiaga.

Cyclo-cross on seevastu individuaalne maastikusõit, kus mängivad suurt rolli ka tehnilised oskused ja füüsiline vastupidavus. Ratturid läbivad 2,5–3,5 kilomeetri pikkuseid ringe, mis on täis looduslikke ja tehisklikke takistusi: liiva-, pori- ja murulõike, järske tõuse ning laskumisi. Sageli tuleb ratturitel ratas õlale võtta ja takistus-test joostes üle minna. Erinevalt maastikurattasõidust on cyclo-crossis lubatud rajal kasutada tehnilist abi ja vahetada ratast.

Miks just Saku?

Eesti Jalgratturite Liidu sõnul on üks eesmärke korraldada meistrivõistlusi eri

Eesti piirkondades, et spordiala jõuaks laiema publikuni. „Tallinna ümbruses ja Harjumaal ei ole cyclo-crossi Eesti meistrivõistlusi toimunud juba ligi viis aastat,“ selgitab alaliit. „Sakus tegutseb tugev ja aktiivne klubi **Porter Racing**, mille kogukonnal ja korraldusmeeskonnal on vajalik kompetents ja tahe. Koostöös nendega saame korraldada kõrgetasemelise võistluse ning samal ajal populariseerida rattasporti kohalike seas.“

Võistlus Saku Uusmäe terviserajal

Eesti meistrivõistlused toimuvad **Saku Uusmäe terviserajal**, kus võistluskeskus asub välijõusaali ja padeliväljaku vahetus läheduses. „Sõidetakse 2,5 kilomeetri pikkusel ringil, mis on pealtvaatajatele hästi vaadeldav ja seeläbi publikule väga mugav,“ kirjeldab EMV korraldaja **Andrus Konga**. „Võistlejad on kogu aeg silme ees ja pidevalt toimub midagi. Kõige parem on rada jälgida raudteearisel kergliiklusteel edasi-tagasi liikudes, sest nii saab kogu sündmusest hea ülevaate.“

Konga sõnul on rada kiire ja vaheldusrikas, sisaldades nii tehnilisi kui ka kiireid lõike, mis pakuvad pinget ja vaatamängu kogu võistluse vältel. Tänu oma kompaktsusele sobib see ideaalselt ka publikule, kes soovib sündmust vahetult ja elavalt jälgida.

Koduraja eelis ja Porter Racingu lootused

Saku klubi **Porter Racing** on aastate jooksul kasvanud tugevaks rattapereks, kelle sportlased võistlevad aktiivselt nii kodumaal kui ka välismaal. EMV-l on mõlemal päeval stardis palju Saku enda rattureid, mistõttu võib kodupubliku toetus mängida väga olulist rolli.

„Oleme Eesti meistrivõistlustel esindatud kõikides nooremates vanuseklassides ja meil on neis väga suur võimalus poodiumile jõuda,“ ütleb Konga. „Kodurajal sõitmine annab kindlasti lisaindu ja toetust.“

Elamus ka pealtvaatajatele

Lisaks sportlikule pingele pakub võistlus ka head meelelahutust. Võistluspaigas on kohal *foodtruck*, mis pakub toitu ja jooki nii sportlastele kui ka pealtvaatajatele. „Nii ei pea tühja kõhuga võistlust jälgima,“ lisab Konga naeratades.

Sellise tasemega jalgrattavõistlus jõuab Sakku harva, mistõttu on tegu tõelise spordipeoga kogu kogukonnale. Kohalikud spordihuvilised saavad harukordse võimaluse näha Eesti parimaid rattureid kodurajal võistlemas ning samal ajal toetada Saku enda sportlasi.

Tule ja ela kaasa! **Kiired, tehnilised ja põnevad võistluspäevad** toovad sügisse nädalavahetusse korraliku annuse adrenaliini ja liidab rattasportdist huvitatud kogukonda!

Saku-Tankodroomi motokrossi võitis Gert Krestinov

OLIVER PAJURI

27. septembril sõideti motokrossi hooaja viimane MX-Liiga etapp raskel Saku-Tankodroomi liivarajal. Raja ettevalmistus oli väga hea ja kiitust sai kogu Motoextreme korraldusmeeskond.

Kohale tuli tugev seltskond Eestist, Lätist, Soomest ja Leedust. Üritust käis kohapeal vaatamas ligikaudu tuhat inimest ning kogu võistlusest toimus otseülekanne veebis. Esikoha teenis kodurajal sõitnud Gert Krestinov.

MX1 ja MX2 ühissõidus osales 27 võistlejat. Avasõidus möödus Krestinov liidrist Pumpursist ning võitis kindlalt. Teine oli Kaarel Tilk, kolmas Pumpurs. Teises sõidus kukkus Krestinov kohe esimesel ringil, Pumpurs juhtis, kuid Rätsep möödus ja hoidis edu lõpuni. Krestinov tõusis lõpuks teiseks, Pumpurs ületas finišijoone kolmandana. Kokkuvõttes teenis etapivõidu Gert Krestinov (114 p), teine oli Priit Rätsep (100 p), kolmas Mairis Pumpurs (100 p).

Paremusjärjestus kõikides klassides

MX2

1. Markus Kokins
2. Arttu Sahlsten
3. Romeo Pikand

125cc

1. Marten Aus
2. Marten Raud
3. Jakob Burmann

Foto: EMF

MX B

1. Sten-Kevin Toomela
2. Bruno Mägi
3. Madis Lepikov

MX C

1. Martin Kotkas
2. Georg Sirel
3. Oskar Antson

MX D

1. Sander Pihlakas
2. Kaiser Kopti
3. Ralf Puusepp

MX E

1. Mattis Kangur
2. Edvin Balabanov
3. Reiko Rattus

Veteranid 50+

1. Leons Kozlovskis
2. Arvis Sanders
3. Jarno Oldenijens

Veteranid 40+

1. Asko Lihtsa
2. Priit Palatu
3. Jako Tsäko

85cc

1. Enri Lustus
2. Theo Kolts
3. Karl Sander Aedla

65cc

1. Laur Kallikorm
2. Aston Kõiv
3. Martin-Markus Ansi

Suur tänu Saku vallale ja Saku valla ettevõtetele, kes aitasid kaasa finaaletapi toimumisele: Peoleo Hotell, Fassaatitööde OÜ, Avantirent, Ifdisain, RPK Teed, FMB Invest, Rahula Agro, 365JP, Tormihoone, KTL ja Tõdva Vabatahtlik Pääste.

Saku Staadionikross lõpetas EHK2 karikasarja suvehooaja

OLIVER SEPP | Eesti Hobikrossiklubi

11. oktoobril toimunud Saku Staadionikross 2025 pani väärika punkti EHK2 karikasarja suvehooajale, tuues rajale Baltikumi ja Põhjamaade tipud. Enim põnevust pakkusid Privoi OÜ MX Pro/Jun klassi sõidud. Esimeses stardis võidutses Priit Rätsep, jättes seljataha Kaarel Tilga ja Gert Krestinovi. Teises sõidus võttis revanši Krestinov, kui Rätsep kukkus ja sai kerge peapõrutuse. Kahe viimase sõidu käigus kulmineerus võistlus pingelise duellina Tilga ja Krestinovi vahel – viimases sõidus suutis Tilk küll esimesena finišeerida, ent punktiarvestuses jäi ühe silmaga peale Krestinov. Nii krooniti Saku Staadionikrossi meistriks Krestinov, kes pälvis ka Privoi 3000-eurose auhinna- raha. EHK2 karikasarja üldvõidu viis koju Kaarel Tilk, teiseks jäi Krestinov ja kolmandaks Rätsep.

Tulemused ja pikem kokkuvõte: ehkk.ee

Gert Krestinov, Kaarel Tilk ja Priit Rätsep. Foto: Eesti Hobikrossiklubi

ETSÜ Saku karikaetapp Makita eri – 18. juubeliturniir

Tantsukool Danceland

11.–12. oktoobrini toimus Saku spordikeskuses Eesti Tantsuspordi Ühenduse karikavõistluste Saku etapp Makita eri. Saku karikavõistlust korraldab kohalik tantsuklubi Danceland juba 18. korda.

Tänavu osales suurejoonelistel võistlustel kahe päeva jooksul ligi 120 tantsupaari ehk 240 tantsusportlast. Esindatud olid mitmed Eesti tipppaarid, sh Konstantin Gorodilov ja Polina Figurenko, kes asuvad hetkel WDSF-i Ladina-Ameerika tantsude maailma edetabelis kolmandal kohal.

Lisaks tavakategooriatele toimusid mitmed erivõistlused nagu näiteks samba, rumba, cha-cha-cha, aeglase valsi ning quicksteppi karikavõistlused.

Tantsukool Danceland tänab kõiki toetajaid, tänu kellele võistlused taaskord äärmiselt menukaks kujunesid. Ka sel korral olid turniiril väga ägedad auhinnad – lisaks Saku Õlletehase värskendavatele jookidele ning Eesti Pagari magusatele suupistetele sisaldas auhinnakott ka hinnalisi Makita tooteid. Võistlusel naeratas loosiõnn ka publikule ning mitu pealtvaatajat lahkus ürituselt uhke Makita tolmuimeja omanikuna.

Võistlust sponsoreerisid Makita OÜ, Saku Õlletehase AS, Eesti Pagar AS, Saku Vallavalitsus, Prike AS, Nuti Grupp OÜ, Pakendikeskus AS ning Gravex OÜ. Tantsuklubi tänab nii võistluste korraldamisse panustanud Dancelandi tantsulaste vanemaid kui kõiki võistlustel osalenud tantsijaid!

Dancelandist osales kümme võistluspaari ja 21 soolo tantsijat. Toome välja nende parimad tulemused:

Mudilased 2 tantsu

5. koht Margaret Vaikmäe
6. koht Sigrid-Ly Kreitsman

Lapsed 1 2 tantsu

2. koht Elli Pleer
3. koht Milla Pruul
6. koht Loviise Kaidme

Lapsed 1 6 tantsu

1. koht Robin Seppel-Ingel Tagapere

Lapsed 1 E ST

2. koht Robin Seppel-Ingel Tagapere

Lapsed 2 2 tantsu

2. koht Marie Liise Vilipõld
4. koht Anna-Liisa Kangur

Lapsed 2 4 tantsu

1. koht Kristofer Johan Rammul-Krethel Sooba

Lapsed 2 6 tantsu soolo

3. koht Heily Laura Sildvee

Lapsed 2 6 tantsu

2. koht Aron Tarmet-Teele Talvistu
3. koht Kristofer Johan Rammul-Krethel Sooba
5. koht Miko Ustav-Nora Tarmet

Lapsed 2 E ST

6. koht Kristofer Johan Rammul-Krethel Sooba

Juuniorid 4 tantsu soolo

2. koht Kättriin Kööp

Juunior 1 6 tantsu

3. koht Ronald Kruuse-Anna Liisa Kangur

Juunior 1 E ST

3. koht Ronald Kruuse-Anna Liisa Kangur

Juunior 1 E LA

3. koht Ronald Kruuse-Anna Liisa Kangur

Juunior 2 E ST

1. koht Oliver Annes Kabel-Kaira Heleri Kiis

Juunior 2 E LA

2. koht Oliver Annes Kabel-Kaira Heleri Kiis

Juunior 2 vaba ST soolo

6. koht Kirke Koljada

Juunior 2 vaba LA soolo

6. koht Lisanna Saar

Juunior 2 vaba ST

3. koht Oskar Enno Kabel-Freia Lily Sarna
4. koht Oliver Annes Kabel-Kaira Heleri Kiis

Juunior 2 vaba LA

3. koht Oliver Annes Kabel-Kaira Heleri Kiis
4. koht Oskar Enno Kabel-Freia Lily Sarna

Noored C+B ST

2. koht Oskar Enno Kabel-Freia Lily Sarna

Noored C+B LA

4. koht Oskar Enno Kabel-Freia Lily Sarna

Noored vaba ST

1. koht Dominic Kõva-Anni Leen Järvik

Noored vaba LA

1. koht Dominic Kõva-Anni Leen Järvik

Täiskasvanud ST

2. koht Karl Kristjan Lillepea-Laura Liis Põllu

Vaba klassi tantsupaarid koos treener Kristina Tarmetiga.

Lapsed 2 esikolmik.

Fotod: erakogu

Sügistormid on tulekul – kas oled kortermajas elades valmis võimalikuks pikemaajaliseks elektrikatkestuseks

VERONIKA LAAKSO | MTÜ Turvaline Saku, Naiskodukaitse Saku jaoskond

Elekter on nii iseenesestmõistetav, et märkame selle tegelikku väärtust alles siis, kui vool ära läheb. Kui katkestus kestab lühikest aega, on see pigem ebamugav vahejuhtum. Pikaajaline elektrikatkestus muudab aga elu hoopis teistsuguseks. Eramutes on tihti peale olemas suuremad kodused varud ja sooja tootmiseks ahi või kamin, kuid kortermajas elavale inimesele muutub kõik keerukamaks.

MILLISED ON SUUREMAD MÕJUD?

Kortermajas ei sõltu mugavus ainult valgusest – vooluta seiskub kõik.

Küte

Kortermajad kasutavad tavaliselt kaugküttesüsteemi. Ulatusliku ja pika-aegse elektrikatkestuse korral Sakus vähendab AS Saku Maja kaugküttevõrku antava soojuse temperatuure ja tootmisvõimsust, kuid soojuse andmine toimub katkestusest.

Selleks, et toasoe ka majaelanikeni jõuaks, vajab nii soojasõlme automaatika kui ka vee tsirkulatsioonipump elektrit ja selle elektri saamise eest vastutab maja kogukond ise. Elektrit on võimalik toota näiteks generaatori abil.

Generaatori hankimisel alusta kalku-latsioonist, et teada, kui suure võimsu-sega generaatorit maja vajab. Läbi tuleb

mõelda, millise küttega generaatorit eelistada (diisel/bensiin), kus seadet säilitada, kuidas tagada kasutusohutus ja -oskus (nt heitgaasid, maandus, kasutusjuhised) ja kus vajalikku kütust hoiustada (NB! Ohutusnõuded). Generaatori majaga ühendamiseks vajalikud elektritööd teeb elektrik.

Kütteta sõltub majade jahtumise kiirus välistemperatuurist ja tuule tugevusest. Näiteks kui väljas on -20°C , siis jahtub elumajade siseõhu temperatuur $+10^{\circ}\text{C}$ -ni puust väikeelamu puhul orienteeruvalt 18 tunniga, kivist väikeelamu 30 tunniga, element korrusmaja 36 tunniga ja kivist massiivne korrusmaja nelja ööpäevaga.

Kui temperatuur langeb alla $+10^{\circ}\text{C}$, vajab inimene oma kehatemperatuuri hoidmiseks lihaste tekitatud soojust. Piiratud liikumisvõimega inimesed, näiteks väikelapsed, eakad ja haiged, ei tohi nii jahedas kohas kaua viibida. Kui ruumi temperatuuri ei ole võimalik tõsta, tuleb mõelda alternatiivsete ruumide peale.

Vesi ja kanalisatsioon

Kortermajad kasutavad tavaliselt ühisveevärki ja -kanalisatsiooni. Ulatusliku ja pika-aegse elektrikatkestuse korral Sakus tagab Saku Maja need teenused perioodiliselt kahe-kolme tunni kaupa, mitte pidevalt. Veevarustust suudetakse

suurtes ühisveevärgi piirkondades tagada pikemalt, kuid takistuseks saab kanalisatsiooni kaudu reovee ärajuhtimise võimekus. Seega peaksid ülemiste korruste elanikud mõtlema enne kanalisatsiooni kasutamist, et reovesi võib alumiste naabrite elamisse jõuda. Vajadusel tuleks reovesi koguda ämbrisse ning kriisi korral asendada wc ämbrisse pandud kilekoti või muu lahendusega.

Valgus

Korteriomanikud on enamasti harjunud, et päris pimedaks elamine ei lähegi. Ikka paistab aknast mõni tänavalatern või valgustab teler tuba. Kui aga valgus täielikult kustub, on tasku- või pealamp asendamatu.

Külmik ja sügavkülmik

Mõne tunniga ei juhtu midagi, aga päevade jooksul hakkab toit riknema. Ava külmiku ust harva. Kui vajad mõnda toiduainet sagedamini, hoiusta seda koos külmaelemendiga külmakastis. Toidu tarbimist alusta kiiresti riknevatest toitudest. Võimalusel kuumtöötle sügavkülmis sulama hakanud tooteid.

Side ja turvalisus

Mobiililevi ja internetiühendus ei tööta piiramatult. Lepi lähedastega kokku, kuidas te sellises olukorras suhtlete ning kus vajadusel kohtute. Turvavärv, tõkkepuu ja signalisatsioon võivad samuti rivist välja minna. Kas tead, kuidas näiteks väravaid avada, kui elektriga avamine ei ole võimalik?

Liftid jäävad seisma. Uuri ennetavalt, mida teha kui oled lifti lõksu jäänud ning kuidas abi kutsuda. Mõelge ka nende elanike abistamisele, kelle liikumisvõime on piiratud.

Kogukonna roll

Elektrikatkestus ei ole ainult tehniline probleem, vaid ka kogukonna proovikivi. Kortermajas aitab olukorda oluliselt kergemini üle elada see, kui naabrid hoiavad kokku ja omavahel suhtlevad. Lihtne küsimus „Kas sul vett ja süüa on?“ võib kriisiolukorras saada erilise tähenduse.

Näide bensiinigeneraatorist.

Foto: Veronika Laakso

Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlike puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/ kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30/40/50 cm. Tammaru Farm 523 8852, www.tg.ee.
- ▶ Müüa lõhutud toored ja kuivad küttepuud kohaletoomisega. Hall lepp, sanglepp, kask. Küttepuud võrkkotis 50l. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-post pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Okste jt aiapäätmete ära vedu, murdunud okste lõikus, hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, kruntide korrastus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu. Kontakt trimhek@gmail.com 589 77 133.
- ▶ Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee.
- ▶ Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat.
- Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale – raha kohe kätte! Tel 5356 0761, Liina.
- ▶ Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tel 56 890 125, e-post: kuldnoop@gmail.com.
- ▶ Ostan maatüki või vana suvila Saku alevikku/valda. Portaali kuulutustega kursis, 5621 2231, keijokelement@gmail.com.
- ▶ Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889, www.korstnad.ee.
- ▶ Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujundusloikus, hekkide pügamine, viljapuude hooldus, kändude freesimine. Olemas vastutuskindlustus ja kutsetunnistus. Marek, tel 525 1330, www.mwww.ee.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- ▶ Eterniit ja profiilplekiga katusetööd. Majade ja hoonete ehitus. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine, mehitus@gmail.com, 5352 9476.
- ▶ KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40 l kuiv

Soojuspartner OÜ - Kütteseadmete hooldusteenused

Pakume kütteseadmete hooldusteenust nii eraisikutele kui ettevõtetele.

Hooldame halupuu-, pelleti- ja õlikütteseadmeid.

Telefon: +372 5044573

E-post: info@soojustpartner.ee

Veebileht: www.soojustpartner.ee

lepp/kask. Võrgus halujäägid (5–25cm). Tel 504 2707.

- ▶ Abi kasutusloa või ehitusloa ajamisel. Hoonete projekteerimine ja seadustamine. Tel 5656 2894, majapaberid@gmail.com.
- ▶ Mahla pressimisteenus toormahlaks ja pastöriseeritud mahlaks Kose vallas ja õunte kokkuost. Lisainfo: info@nommetalu.ee.
- ▶ Kitarritunnid täiskasvanutele Roobukal. Telefon 5565 8223.
- ▶ Pakun korstnapühkimise teenust, korstnapühkija tase 3, eramajad. Töötan ka õhtuti ja nädalavahetusel. Alar Lanna 53533247, info@tuhamees.ee või läbi Messengeri.
- ▶ Müüa puitbrikett kandiline al 190.-/960kg, ümar brikett 185.-, pellet premium 6 ja 8 mm 220.-/975kg, kütteklotsid ja kaminapuud võrkottides. Transpordi võimalus. Tel 517 0257.

- ▶ Kogemustega raamatupidaja pakub professionaalset raamatupidamisteenust väikestele ettevõtetele ja korteriühistutele. Võta ühendust: revisor.info1@gmail.com.
- ▶ Ära anda (odavalt) tööriistu kuurist, garaazist, mööblit, korvipunumise tööriistu ja vitraaži materjali. Tel 5815 4620, Laine.

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!

☎ 5550 9476
✉ info@katusehooldus.ee
🌐 katusehooldus.ee

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänav ja ääre kivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Ehitusmasinate teenused koos juhiga

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

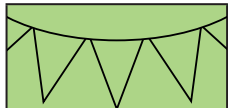
Teeme koos korda sinu kodu dokumentatsiooni

Aitame sind:

- ehitiste kasutuslubade asjaajamisega;
- korterite ümberehituste dokumentatsiooni asjaajamisega.

Tel. 502 0675, info@maretmanagement.ee
www.maretmanagement.ee

KUHU MINNA OKTOOBRI JA NOVEMBRIS

- 24.10 kell 19 Meelelahutuslik Melomäng vol2, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 24.10 kell 19.45 Saaljalgpalli meistriliiga kohtumine Saku Sporting vs Tartu Ravens, Saku Valla Spordikeskuses.
- 25.10 kell 19 Segakoor Tuljaku 55. juubelikontsert, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 26.10 kell 11 Kiisa kõrvitsapidu, Kiisa taluturul.
- 26.10 Vaimse tervise päev Sakus. Kell 11 töötuba ning kell 14 SOMA hingamine ja muusikaline rännak.
- 28.10 kell 18.30 Praktiline loeng „Kuidas AI abil vähema ajaga rohkem tehtud saada“, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 29.10 kell 17.30 Tasuta koolitus omasteholdajatele „Igapäevased hooldusvõtted ja praktilised oskused“, Saku Päevakeskuses.
- 30.10 kell 9 Ettevõtluspäev Saku vallas, Saku mõisas.
- 30.10 kell 19 Saku Pruulikoja mälumäng, Saku Pruulikoja Pubis.
- 31.10 kell 21.30 Halloween Party, peaesineja Nancy, DJ Marek Roomets, Saku mõisas.
- 2.11 kell 16 Dara Savinova ja Saku Mandoliinid, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 6.11 kell 19 Sepo Seemani monoetendus „Eesti mees ja tema naine“, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 11.11 kell 16 Väikeste vallakodanike vastuvõtt Saku Valla Kultuurikeskuses. Üritus on kutsetega.
- 11.11 kell 17.30 Tasuta loovtegevuse töötuba omasteholdajatele „Jagatud lood ühendavad“, Saku Päevakeskuses.
- 11.11 kell 18.30 Praktiline loeng „AI kasutamine turunduses“, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 13.11 Tasuta loovtegevuse töötuba puuetega laste vanematele „Jagatud lood ühendavad“, Saku Päevakeskuses.
- 13.11 kell 18 Sügissulps ja saun Männiku Wakepargis.
- 13.11 kell 19 Saku Pruulikoja mälumäng, Saku Pruulikoja Pubis.
- 14.11 kell 19 Suured tüdrukud kontsert-õhtusöök, Saku mõisas.
- 19.11 kell 19 Meelelahutuslik Melomäng vol3, Saku Valla Kultuurikeskuses.

Rohkem infot sündmuste kohta www.sakuvallakalender.ee

ÜRITUSED EAKATELE OKTOOBRI

- 27.10 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja Eesti Vaegkuuljate Liidu juhatusel Andrus Helenurme loeng „Vaegkuulmine ja tinnitus“. Diabeetikutele vajalikke abivahendeid tutvustab Surgi Tech'i esindaja. Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- 6.11 kell 14 Tasuta loovtegevuse töötuba eakatele „Jagatud lood ühendavad“, Saku Päevakeskuses.
- 8.11 kell 9 Eakate vesivõimlemine, Saku Valla Spordikeskuses.
- 12.11 kell 14–16 Saku Diabeetikute Seltsi nõustamine diabeediga seotud küsimustes, Saku Päevakeskuses.
- 22.11 kell 11 Saku Elukaare koosviibimine. Külla tuleb kirjanik Andrus Kivirähk. NB! Palun mõelge eelnevalt, mida soovite temalt küsida. Koosviibimine lõppeb muusika ning mõtete vahetamisega jõulureisi kohta.
- 24.11 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja vaimulik Jaan Tammsalu loeng „Kristlikud jõulud“. Teaduse 1, Saku, suures saalis.

Regulaarselt toimuvad

- Tervisevõimlemine E ja K kell 18.15 Kajamaa Koolis, Kooli tee 1, Saku. Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Ruudi Alba juhendamisel E ja K kell 9.30 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Kristi Valli juhendamisel L kell 9.30 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Lauluring Urmi Sinisaare juhendamisel teisipäeviti kell 11 Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Eakate tantsuring Kiisatar T kell 15 Kiisa Vabaajakeskuses.
- Eakate lauluring K kell 11 Kiisa Vabaajakeskuses. Oodatakse liituma uusi huvilisi!

Rohkem infot koolituste, ringide, ühenduste ja teenuste kohta www.sakuvald.ee/eakatele.
Päevakeskuse sündmuste kohta saab infot ka telefonil 604 1731.

Mis juhtus

- ▶ 20. septembril kell 19.50 juhtus liiklusõnnetus Tallinna-Saku tee 4. kilomeetril, kus põrkasid kokku 32-aastase mehe juhitud sõiduauto Mercedes-Benz E 200 Blutec ja sõiduauto Renault Laguna, mida juhtis 76-aastane mees. Renault' kaassõitja, 77-aastane naine, toimetati haiglasse.
- ▶ 22. septembril kell 19.34 teatati häirekeskusele veoauto otsasõidust Männiku külas Tallinna ringteel. Kokku osales avarii kolm autot ja päästjate kohale jõudes olid autojuhid autodest välja saanud. Nendega tegeles kiirabi. Päästjad eemaldasid süttimisohu ja puhastasid sõidutee. Kiirabi viis ühe inimese haiglasse kontrolli.
- ▶ 2. oktoobril kell 20.52 teatati häirekeskusele, et Kirdalu külas Lillemäe tee ääres põllul põleb elektrialajaam ja akupark lahtise leegiga. Reageeriti suurte jõududega: kohale ruttasid Keila, Jüri, Lasnamäe ja Kohila kutselised koos Rae ja Saku vabatahtlike, kiirabi ja politseiga. Põles õlitrafo. Kohal olid ka elektrikud, kes tegelesid voolu välja lülitamise ja maandamisega. Kui see tehtud, alustati

kustutamist vahuainega. Kui leegid maas, jälgiti trafot termokaamera ja nähti, et temperatuur väheneb jõudsalt. Kell 00.21 oli oht möödas ja pääste jaoks sündmus lõppenud. Keegi viga ei saanud. Põleng võis alguse saada õlitrafo lühisest.

- ▶ 11. oktoobril kell 09.17 teatati liiklusõnnetusest Tõdva külas Tallinn-Rapla-Türi maantee ja Tõdva-Hageri maantee ristmikul, kus 48-aastane naine sõitis sõiduautoga Volkswagen Passat vasakpöört sooritades otsa peateel liikunud bussile Iveco, mida juhtis 62-aastane mees. Kokkupõrke tagajärjel paiskus sõiduauto tee keskel olevale ohutussaarele. Kiirabi toimetas Volkswageni juhi haiglasse.

METSLOOMADE ABI

JÄÄGRIABI

tel 502 1145
e-mail jaagriabi@gmail.com

NB! Aitame ainult tiheasustusaladel

Saku Priitahtlikud Pritsimehed

kutsuvad oma ridadesse
uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

OKTOOBER–NOVEMBER 2025 SAKU TOOMASE KOGUDUSES

P	26.10	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
R	31.10	kell 18	Noorteka mängude õhtu
L	01.11	kell 18	Ülistusõhtu
P	02.11	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
L	08.11	kell 18	Noorteõhtu
P	09.11	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
K	12.11	kl 19.00	Kammerkoori Voces Tallinn hingedeaja kontsert
N	13.11	kell 18	Osadusgrupp Markusel
P	16.11	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid

* BEEBILAUL teisipäeviti. Väikelapsed 1–2 a kell 10.30, beebid 0–1 a kell 11.30.

Info ja registreerimine ave.molster@eelk.ee / 5919 7902

* ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti 18.30–19.15, sissepääs küljeuksest.

* PALVEHOMMIK KIRIKUS teisipäeviti kell 9.
Info: ariel.suvari@eelk.ee

* VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik:
T 10–12 ja N 16–18

* RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE
ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Ariel Süvari,

tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee

Saku Toomase kirik, Küttsu 2, Saku alevik.

Koduleht: saku.eelk.ee

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub Kell 11.00, Nurme 3a
lastele pühapäevakool.

Tere tulemast!
www.eknksaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

ESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK

MÄLESTAME LAHKUNUID

SERGEY SOLODYANKIN

ALARI TERAÄE

LINDA PUUSEPP

MAIE-AASA LIHT

LINDA VAHTRAMÄE

AINO KUUSIK

JOHANNES ALLING

Mälestame head majanaabrit

ENE KIVILAIU

ja avaldame kaastunnet
lähedastele.

Teaduse 18 KÜ

Südamlik kaastunne kõigile
lähedastele

ALARI TERAÄE

lahkumise puhul.

Saku Läte OÜ kollektiiv

NISSAN

Kas sinu Nissan on hoitud?
Tule näita oma sõiduk meile ette!

30-punkti korrasoleku kontroll TASUTA.
Remondi vajadusel soodustused:
töötunnilt -40%; varuosadelt -15%

UUS NISSANI TEENINDUSKESKUS
Auto Bassadone Laagri | Jälgimäe tee 1, Tänassilma
nissan.autobassadone.ee

Auto Bassadone

Briketi poisid www.briketipoisid.ee

**Kütmisest saab sõidunauding!
Võida auto päriseks!**
Ajavahemikul 01.05.2025-30.04.2026

Võida Peugeot 208 päriseks!
Oktoobri auhinnafond - 20 finalisti autoloosi,
2x70 eur Pühaste TAPROOM TLN kinkekaart

Pühaste TAPROOM TLN
Pühaste TAPROOM TLN
Rotermanni 2, Tallinn

Vaheloosid iga kuu 07 kuupäeval.
Peaauhind loositakse välja 19.05.2026.

Kinglustega tutvumiseks briketipoisid.ee ja FB lehel
Parimate hindadega tutvumiseks www.briketipoisid.ee

MEISTERVIIMISTLUS ^{ee}

KORTERI ja VANNITOJA remont
100% tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

elektr ^{ee}

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinat
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD
elektr.ee
tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

Indrek Taalmaa ja Jüri Vlassovi lood ja laulud

MTÜ Tegusad

5. oktoobril korraldas MTÜ Tegusad Saku mõisas kontserdi „Lugusid ja Laule Indrek Taalmaa ja Jüri Vlassoviga“. Soov oli tuua mõisa naeru ja head meeleolu, et külastajad saaksid unustada oma argised mured ja sügistööd.

Lugusid jagus elust, naistest ja paljudest ilusatest asjadest meie elus nii minevikust kui ka olevikust. Kollaažina häid vanu laule Kuldse Trio repertuaarist ja mujalt kitarrisaatel. Eriti kütkestavad olid laulud Indrek Taalmaa esituses.

Vaheajal töötas Saku mõisakohvik, kus kõik soovijad said suupisteid ja kooke nautida.

Täname mõisaproua Kristelit, kellega on alati meeldiv koostöö. Imeline Saku mõis. Oleme tänulikud! Taaskohtumiseni järgmisel üritusel!

Lõpetuseks üks armas Lilia Järve luuletus.

*Kui su hingel raske on olla
ja süda ei suuda valu kanda,
siis tule teatrisse või ooperisse Sa
ja sukeldu sügavalt teatri-
ja ooperimaailma.
Tule unustama ennast
hingele ilu looma
uut meeleolu otsima ja leidma
ellu pisukestki rõõmu tooma
õnnehetki kauneid nautima.
Kutsun Sind kaasa endaga,
tule, lähme lendama
pilvedesse hõljuma
hingelt mure maha raputama!*

Foto: Anneli Sildmaa

Ristsõna

Septembrikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Hardi Jõgisalu. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäevald vallavalitsuse telefonil 671 2431.

				Müügiartiklid Tallinna Teeninduskool Asustatud kohad Erootiline punkt kehal Toetus Teaduskonna juht Kohtpjedestaali									
Vald				Asukoht Madjakas Idamaine härra Küla Pärnumaal Lojaalne									
Vana-pagana kaval kiusaja													
Imekaunis													
Tehis-intellekt				51. Puccini ooper Astaat Ettevõtete liit									
Tonn Koke-teerija				Laulja Kaslane									
Dnepri lisajõgi				Teguviis Hingusele läinud Sipsiku hooldaja Päral									
Eoseline taim				Linn USA-s Eh. materjali kauplus Kroon Tilgas-tanud Umbkaudu Soome suusahüppaja									
Raadius				Briti rokklaulja Taime ehe Korraldav klubi 2 sarnast tähte Keelduvad vastused									
VASTUS													
Seeliku ääripael				Väike palmik Hapnik Spordiala 500.									
Küla Antsla vallas				Liha-tooted									

Septembri ristsõna õige vastus: KOOLILASTE ÜRITUS

Oktoobrikuu ristsõna vastus palume saata 5. novembriks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel.

NOVEMBER 2025

SAKU NOORTEKESKUS

03.11 HELKURIPUU AVAMINE
 04.11 KÄELINE TEGEVUS - Isadepäev
 06.11 KOKKAMINE - pulgakoogid
 11.11 KÄELINE TEGEVUS - "Muutuste sein"
 13.11 Noorsootöö mäng - "Tode või toetus?"
 18.11 Lauamängupäev
 20.11 Rahvusvahelise lastepäeva VIKTORIIN
 25.11 Sügisene filmikas
 27.11 NOORTEKA KAUNISTAMINE - JÕULUD

Teaduse 1, avatud
 E - N kl 13-19, R kl 13-18
 (KOOLIVAHEAJAL kl 12-18)

KIISA NOORTEKESKUS

03.11 HELKURIPUU AVAMINE
 05.11 KÄELINE TEGEVUS - Isadepäev
 10.11 KÄELINE TEGEVUS - „Minuunistuste noortekas“
 12.11 Noorsootöö situatsioonimäng - "Kes aitab?"
 14.11 KOKKAMINE - "Tee ja kook - vestlusring noorsootöö mõjust"
 17.11 Ligretto turniir
 19.11 Sügisene filmikas
 21.11 Rahvusvahelise lastepäeva KAHOOT
 24.11 Lauamängupäev
 26.11 NOORTEKA KAUNISTAMINE - JÕULUD

Kurtina tee 8, avatud
 E - N kl 13-19, R kl 13-18
 (KOOLIVAHEAJAL kl 12-18)

SAKU NOORTETUBA

Avatud on UUS Saku Noortetuba, mis asub uues algkooli majas!

Noortetuba on suunatud algklassidele.

Tallinna mnt 10, avatud
 E - R kl 12-17

SAKU VALLA
NOORTEKESKUS

www.sakuvallanoortekeskus.ee
 saku_valla_noortekeskus

Saku Valla Noortekeskus
 Saku Valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus

HAKKEMATERJALI KOKKUOST

KIIRE
TASUMINE!

- KASVAVA JA LANGETATUD VÕSA NING RAIEJÄÄTMETE OST
- PUIDUTÖÖSTUSE JÄÄKIDE JA KÜTTEPINNU OST
- HAAMERVESKI TEENUS

MÜÜ OMA MATERJAL MEILE
TEEME HEA PAKKUMISE!

Tel: 565 9988 Kalle
503 8166 Mario

info@rajakt.ee
WWW.RAJAKT.EE

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Saku Vallavalitsus võtab tööle EHITUSSPETSIALISTI

Sinu ülesanneteks on

- ehituslubade ja ehitusteatiste menetlemine ning vastavate haldusaktide koostamine
- planeeringute ja projektide läbivaatamine
- projekteeritavate trasside koostööstuste menetlemine
- valla kodanike nõustamine ehitustegevuse protsessis

Sinult ootame

- erialast kõrgharidust
- teadmisi oma töövaldkonda puudutavatest ja kohaliku omavalitsuse tegevust reguleerivatest õigusaktidest
- head väljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust
- analüüsivõimet, kohusetundlikkust ning oskuslikku aja- ja tööprotsesside planeerimist

Pakume Sulle

- huvitavat ja vastutusrikast tööd kaasaegses vallamajas
- asjatundlikku ja sõbralikku kollektiivi ning toredaid ühisüritusi
- tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast
- tervise- ja spordikultuuri hõlmamist
- ametialaseid täiendkoolitusi
- põhipuhkust 35 kalendripäeva

Kandideerimiseks saada palun oma CV ja motivatsioonikiri läbi CV Keskuse hiljemalt 27.10.2025

Töö sisu kohta annab lisainfot ehitus- ja planeerimisteostuse juht Silver Riisalo, tel 671 9339 või silver.riisalo@sakuvald.ee
 Tööle asumine esimesel võimalusel

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

11. november alates 10.00

KIISA

VABAAJAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-16)

telefonil 5323 2454

- kuivasilmatest
- silmarõhu mõõtmine
- optilised päikesepriidid

Kontroll 25€, prilliootjale TASUTA

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

18. november alates 10.00

SAKU

PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-16)

telefonil 5323 2454

- kuivasilmatest
- silmarõhu mõõtmine
- optilised päikesepriidid

Kontroll 25€, prilliootjale TASUTA

**SAKU SEGAKOOR
TULJAK 55**
JUUBELIKONTSERT

Veljo Tormise pulmalaulude lavastuslik kontsertetendus "17 Eesti pulmalaulu" ja "Kihnu pulmalaulud"

Lisaks Eesti koorimuusika klassikat.

25. OKT 19:00
SAKU VALLA KULTUURIKESKUS, TEADUSE 1

Dirigent Killu Rikker. Lavastaja Anne Tärnu

TASUTA

Pühapäev
26. oktoober
Saku valla kultuurikeskus
Teaduse 1

11:00 - 12:30
Muusikateraapia
töötuba peredele

Töötuba on oodatud isad, emad ja lapsed igas vanuses.

Hind perele 20€

Koosolemine muusikas

14:00 - 15:30
SOMA hingamine
ja muusikaline rännak

Hind 15€

Hingamine, heli ja liikumine - sisemine vabadus ja rahu

Vaata lähemalt ja registreeri: sakuvallakalender.ee/muusikateraapia-tootuba

JUHENDAVAD KAILI INNO JA MERLE HILLET

Saku Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1
18:30

Praktilised loengud

Digi abimehed turunduses

Lektor
Katrin Vilimaa-Otsing
Turundusstrateeg, koolitaja

T 28.okt
Kuidas AI abil vähema ajaga rohkem tehtud saada

T 11. nov
AI kasutamine turunduses

T 9.dets
Personaalse assistendi loomine ChatGPT abil

15€ eelmüügist / 20€ kohapeal sulas

Lisainfo ja eelmüük sakuvallakalender.ee

Neljapäev
6. 11
19:00

Saku valla kultuurikeskus
Teaduse 1

SEPO SEEMANI
monolavastus

EESTI MEES JA NAINEN

PILET 25€
SOODUSPILET 19€
Osta sakuvallakalender.ee

Sünnid

MARKUS ARANDI
AARON AAVISTE
LARS JAUP

SÄDE HAIBA
OLIVIA TOMINGAS
MIIA LOTA PAJUSTE

Palju õnne!

LINDA MURUMETS 99
MARIE INGELMAN 95
ALEKSANDR JAKOVLEV 94
VIRVE RÜÜTNURM 93
MARI TAMPUU 91
ARVI LOIK 91
HELJU KASS 90
MIRJAM ARUMÄE 90
REET AKKEL 90
AINO ILVES 88
MAIE KRESTINOV 88
ENNO KOIK 88
URVE VILO 87
ZOJA ASTAFJEVA 87

NIINA PÜVI 86
HANNO TAMM 86
ELVE ILVES 85
ERIKA NIINEVÄLI 85
MARGE REEDER 85
ENDEL POLMA 85
SILVA SUUTRE 80
VIRGE MEIER 80
INGE BUSTRÖM 80
TEREESE PIVNIK 80
ANTS LINASK 80
SIRJE AINSAAR 75
TATIANA SUVOROVA 75
AVO VILLO 75

EESTI MEISTRIVÕISTLUSED CYCLO-CROSSIS
1.-2. NOVEMBER 2025
SAKU STAADIONIL

1. november Teatekross
11.00 1. start Noored
12.00 2. start Naised
13.00 Autasustamine
13.45 3. start Mehed
16.00 Autasustamine

2. november Cyclo-cross
11.00 1. start Poisid/üldrühk 16
11.45 2. start Mehed 60-80+
12.30 3. start Mehed juuniorid
13.30 Autasustamine
14.00 4. start Mehed 19-59
15.00 5. start Naised ellit,
juuniorid, 19-55+
16.00 6. start Mehed ellit
17.15 Autasustamine

Lisa info:
www.ej.ee

Võistlusele annavad hoogu:

SAKU VALD
SAKU VALLA SPORDIKESKUS
RESTATE
RTS
RAND & TUULBERG
EHL PROFILES
SKOMOTORS
graanul
FRESH-EST
HEARUM
Mordard
AVANTI RENT

UUS HOOAEG!

EAKATE VESIVÕIMLEMINE SAKU UJULAS

**08.11.2025
13.12.2025**

TRENNI ALGUS KL. 9.00

OSALUSTASU 2 €

LISAINFO 510 3351 ANNELY-THEA

SAKU LIIGUB

SÜGISSULPS

Männiku Wakepargis

Üks mõnus ujumine koos pitsa ja saunaga

13.11.2025 kl 18.00

LISAINFO 56610514
SAKULIIGUB@SAKUVALD.EE

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 20.11

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
Toimetaja:
Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitammede tee 15, Saku
Telefon:
671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
e-post ss@sakuvald.ee
Trükk: Printall